

Drobne ogłoszenia
na słowo zł. 0.10 —
dla poszukujących
pomoc zł. 0.05 — za sto-
wo drobne o treści
matrimonialnej zł.
0.12 — wiersz milim.
Jednoszpaltowy zł.
0.10 — wiersz w ru-
bryce „Nadesłane”
zł. 0.25 — wiersz mili-
metrowy po kronice
zł. 0.40 — Ogłosze-
nia przed tekstem
wiersz milimetry zł.
0.50 — Za układ ta-
belaryczny, kombi-
nowany 50 proc.

GONIEC

KRAKOWSKI

15
groszy.

Prenumerata wy-
nosi w Krakowie
mies. zł. 3.40, z
odnośnieniem do
domu zł. 3.60 —
Zamiejscowa zł.
4.20 — Zagranicą
zł. 7.00.

Redakcja i Administracja Kraków, Dunajewskiego 7. — Telefon 2502. P.K.O. Warszawa Nr. 151.100, Kraków Nr. 404.100.

Dzisiejszy numer zawiera 10 stron druku.

Kompletne urządzenia:

rzeźni, chłodni, gazowni, elektrowni, wodociągów, cukrowni, gorzelni,
drożdżarni, browarów, tartaków, rafinerji nafty, cegielni.

Mosty żelazne, konstrukcje żelazne, kotły różnych systemów.

Jako specjalność:

Kotły systemu Babcock i Wilcox w Londynie.

Maszyny parowe, kompresory, żurawie, pompy, walce drogowe, wagony tramwa-
jowe, osobowe i towarowe.

Motory ropne i motory Diesel'a.

dostarczają na dogodnych warunkach

Polskie fabryki maszyn i wagonów

L. ZIELENIEWSKI

SP. AKC.

Kraków.

Właściwa tendencja. Sprawa likwidacji majątków niemieckich w Poznańskim.

Kraków, 19 marca.

Od początku istnienia Państwa Polskiego ogólnie stwierdza się fatalny stan naszej propagandy zagranicznej. Po części można się nawet nie dziwić takiej sytuacji, szczególnie jeśli chodzi o techniczny brak. Po raz pierwszy zabraliśmy się do tak skomplikowanej akcji, jaką jest propaganda w ogóle, a propaganda zagraniczna w szczególności. Państwa o doskonałe zorganizowanym aparacie techniczno-propagandowym niejednokrotnie nie mogą dać sobie z nim rady. Cóż dopiero mówić o nas?

O ile jednak usprawiedliwimy zawsze braki techniczne na terenie naszej propagandy, o tyle nie można puszczając płazem błędów merytorycznych, jakie się tu zdarzają. Wiele z tych spraw ginie w pomroku tajemnic naszego Ministerstwa Spraw Zagranicznych; wiele wychodzi na światło dzienne, a niejedna jest nawet przedstawiana przez zainteresowane kółka jako szczyt doskonałości, gdy przynosi w rzeczywistości Polsce więcej szkody niż pożytku. Głośną np. była jeszcze niedawno sprawa książki p. Skrzyńskiego („Polska a polkój”), która, wydana dla Anglii, zaliczała się właśnie do rzędu mniej udanych, jeśli nie zgola szkodliwych występów.

Z tem większą radością witać musimy każdy objaw odmienny w tej dziedzinie. Ukazała się mianowicie książka dra Sławskiego, ujmująca w doskonały, wszechstronny, wyczerpujący i popularny sposób cały materiał dotyczący sprawy Gdańska i jego stosunku do Polski. Autor zestawiał w swej książce cały prawny, statystyczny, a nawet historyczny materiał, który dowodzi, że Gdańsk tylko pod rządami polskimi i w współpracy z nami może zyskać na swej sile i rozbudowie gospodarczej. Książka ukazała się w sam czas wobec żywo rozwijanej propagandy niemieckiej, która wprowadza w społeczeństwie chaos i atmosferę niepokojów.

Obok Gdańska uwzględnił Sławski, jak najszerszą problem Prus Wschodnich. Przedewszystkiem więc wykazuje autor w sposób nader bezstronny, że Prusy Wschodnie nie są dla Niemiec warunkiem ich bytu. Oflirzycia przestrzeń morza, o jaką się Niemcy wspierają czyni dla nich zupełnie obojętnym fakt, czy odcinek Prus Wschodnich, a nawet Gdańsk będzie również niemiecką granicą morską, czy też nie. To też kwestja Prus Wschodnich dla Niemiec nie istnieje.

Jeśli mimo to jednak podnoszą oni tę sprawę i czynią z niej *conditio sine qua non*, to tylko z przyczyn wybitnie negatywnych. Niemcy wiedzą doskonale, że Polska bez Prus Wschodnich i bez Gdańska prędzej czy później musi wpaść w krąg wpływów i interesów niemieckich, uzależnić się ściśle od nich, jeżeli wogóle nie zginąć bezpowrotnie pod obuchem niemieckim. Pod tym względem polityka niemiecka jest dla nas wskazówką, co my w sprawie Pomorza, Gdańska i Prus Wschodnich mamy myśleć i działać. Dla Polski problem tego nadbałtyckiego obszaru jest problemem egzystencji. Nie możemy się w społeczeństwie powoływać tylko na to, że tym obszarem dobrze się dzieje w współzwiązaniu z nami i że to jest główny a bodaj i jedyny argument przemawiający za przynależnością ich do Polski. Propaganda w tej sprawie na polskim terenie musi stale wyszczególniać doniosłość Prus Wschodnich dla naszego bezpieczeństwa; polityka polska nie może jeszcze w tej sprawie zabierać oficjalnie głosu. Ale propaganda w społeczeństwie powinna już zawczasu kierować myśl polityczną w jednym kierunku, aby w przeciwnym razie nie odbiło się to kiedyś smutno na przyszłości Polski.

I tym życzeniem i tendencją książka Sławskiego czyni w zupełności — zadość.

MINISTER CZESKI ZWRACA UWAGĘ NA KONIECZNOŚĆ WSPÓŁPRACY CZECH Z POLSKĄ.

Praga. (PAT.) 17 bm. Minister handlu Nowak oświadczył w mowie na zebraniu przemysłowców słowackich, że należy przedewszystkiem zawrzeć z Polską traktat handlowy mogący się przyczynić do usunięcia także wielu politycznych różnic. Minister spodziewa się także zawarcia traktatu handlowego z Węgrami, albowiem jest nadzieja pokonania niebawem trudności w kwestjach cel.

ROZPĘTANIE DEMONSTRACJI DZIKICH SZAULISÓW.

Wilno. (AW.) Rząd litewski wyznaczył abolewanie nuncjuszowi apostołskiemu z powodu demonstracji studentów litewskich przed mieszkaniem nuncjusza. Rząd litewski zapewnił nuncjusza, że zarządzi ochronę jego osoby i poczyni wszelkie kroki, celem umożliwienia na przyszłość podobnych demonstracji.

Warszawa. (PAT.) 17 bm. Sejmowa komisja budżetowa pod przewodnictwem posła Gruszczyńskiego dokonała drugiego czytania budżetu Ministerstwa Skarbu. Przyjęto bez zmiany dział VIII (państwowy urząd kontroli ubezpieczeń) oraz dział Prokuratury generalnej. Natomiast zgodnie z propozycją referenta posła Michałkiewicza przyjęto z małymi zmianami dział VI. (daniny publiczne) dział VIII (mennica państwowa) oraz z budżetu wydatków nadzwyczajnych dział II (władze i urzędy skarbowe), dział III zarząd cel. V. ogólny zarząd skarbowy i VIII mennica państwowa. Przy rozpatrywaniu działu X (główny urząd likwidacyjny) prezes głównego urzędu likwidacyjnego p. Kański odpowiedział na zarzuty zawarte w sprawozdaniu najwyższej izby kontroli państwa, poczem dział ten przyjęto podwyższając pozycje na koszt ogłaszania w Monitorze Polskim ogłoszeń o likwidacji majątków. Przed zakończeniem obrad referent pos. Michałkiewicza przedstawił faktyczne wyniki likwidacji majątków niemieckich dokonanej do dnia 31 grudnia 1924 r. podając także jeszcze obiekty pozostałe do zlikwidowania, przyzem stwierdził, że Niem-

cy w mieszanym trybunale rozjemczym w Paryżu wytoczyli przeciwko Polsce przeszło 1000 spraw na ogólną sumę roszczeń trzystukilkuście tysięcy milionów złotych. Powództwem niemieckim objęte są także sprawy nie mające nic wspólnego z likwidacją przewidzianą przez Traktat Wersalski, mianowicie sprawy o domeny i kolonje podlegające bezspornie krajowemu sądownictwu. Niemcy wymyśliли w tym celu termin nie znany w Traktacie Wersalskim, mianowicie liquidation de grasse (zamaskowana likwidacja). W związku z oświadczeniem posła Michałkiewicza prezes Kański podał do wiadomości, że przewodniczący trybunału mieszanego w Paryżu po śmierci p. Moriana objął p. Gette, który stanął na odmiennym stanowisku niż jego poprzednik w następstwie czego trybunał mieszany odrzucił w ostatnim czasie około 1000 powództw niemieckich jako zupełnie nieuzasadnionych. Następnie posiedzenie komisji, które się odbędzie jutro poświęcone obradom nad budżetem przyjdzie radzie ministrów. Referuje pos. Chański.

MIN. SKRZYŃSKI U PREZYD. DOUMERGUE.

Paryż. (PAT.) 17 bm. Dziś popołudniu prezydent Doumergue przyjął na audjencji min. Skrzyńskiego.

PRZEDSTAWICIEL REPUBLIKI ARGENTYŃSKIEJ, WRĘCZYŁ LISTY UWIERZYTELNIĄCE PREZYD. WOJCIECHOWSKIEMU.

Warszawa. (PAT.) 17 bm. Dziś o godz. 12 w południe Don Hilarion Moremo, nadzwyczajny minister pełnomocny republiki argentyńskiej wręczył P. Prezydentowi Rzeczypospolitej swoje listy uwierzytelniające na uroczystej audjencji w pałacu Bellwederskim. Przy akcie tym byli obecni w zastępstwie ministra spraw zagranicznych p. prezes rady ministrów Grabski, szef kancelarii cywilnej Lenc, generalny adiutant generał Zamuski oraz członkowie domu cywilnego i wojskowego Prezydenta Rzeczypospolitej.

BANKIET NA CZĘŚĆ OBILICIA.

Warszawa. (PAT.) 17 bm. Dziś w godzinach wieczornych odbył się w kasynie oficerskim bankiet na cześć jugosławiackiego ichomu akademickiego Obilic. W bankiecie wzięło udział z górą 250 osób.

NIELEGALNY KONSULAT ROSYJSKI W WARSZAWIE.

Warszawa. (AW.) Wczoraj przed sądem okręgowym odbyła się rozprawa przeciwko gromni emigrantów rosyjskich, w tem paru profesorów wyższych uczelni, ogółem 10 osób, o utworzenie nielegalnego zakładu, który wydawał zaświadczenia emigrantom mającym średnie szkoly niskozone w Rosji. Między innymi uczestniczył wiceminister Łopuszański i prof. Petruszki. Trzech skazano na grzywnę po 200 zł., a 7-miu po 100 zł.

PAMIĘTAJMY JUŻ O ORGANIZOWANIU ŚWIĘTA 3-GO MAJA.

Warszawa. (PAT.) Obchód państwowego i narodowego święta 3 Maja będzie już w bieżącym roku posiadał jednolity charakter i w każdym razie bardzo poważnym etapem do uczczenia dnia powszechnej uroczystej radości godziwej rozrywki a równocześnie dnia ofiarności społecznej na cele oświatowe. Akcją organizacyjną obchodu kieruje główny komitet obchodu dla ziemi dawna narodowego 3 Maja z siedzibą w Warszawie. Protektorat honorowy objął P. Prezydent Rzeczypospolitej, który w szczególności napisał odezwę, wzywającą do czczenia tego dnia i do ofiarności na oświatę. Protektorat na obszarze województw objęli pp. wojewodowie, zaś w powiatach pp. starostowie. Na obszarze powiatów powstają powiatowe komitety obchodu dla zbiórki na dar narodowy 3 Maja, z którymi współdziałają przedstawiciele wszystkich organizacji społecznych. Komitety lokalne powstają w podobny sposób, w poszczególnych miejscowościach będą nad kacją komitetów powiatowych i lokalnych czuwać komitety wojewódzkie. Obchody święta 3 Maja organizowane będą według szczegółowych wskazówek głównego komitetu, rozszlanych już organizatorom komitetów powiatowych i lokalnych. W tych sprawach, jako też w sprawie prelegentów, wydawnictw, nalepek, znaczków, napisów, chorągiewek, list ofiar należy zwracać się do biura głównego komitetu obchodu zbiórki 3 Maja w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 7, mieszkanie 4.

TRZY PROJEKTY NIEMIECKIE.

Paryż. (AW.) Berliński korespondent „Petit Parisien“ donosi, że niemiecki minister spraw zewnętrznych dr Stressemann w porozumieniu z niektórymi reprezentantami dyplomacji angielskiej ułożył trzy projekty dla uzyskania rewizji klauzul terytorjalnych traktatu wersalskiego. W pierwszym projekcie ofiaruje on wzajemny pakt gwarancyjny obliczony na zachód i żąda za to odzyskania Gdańska i korytarza polskiego. Jeżeli plan taki spełni na niczem, ma dr Stressemann wystąpić z drugim planem, który obej-

muje gwarancję tak dla wschodu, jak i dla zachodu w zamian za zniesienie zakazu przyłączenia Austrii do Niemiec. Gdyby zaś i ten projekt okazał się nie do przyjęcia, to w takim razie przedłożą Niemcy projekt oddania wszystkich swoich kolonji do dyskusji.

JESZCZE JEDNO MORDERSTWO W KRAJIE ZBRODNI.

Moskwa. (PAT.) 17 bm. Wielką sensację wywołało tu zabójstwo tajemnicze dokonane w Tyflisie po sejsji CİK-a na bezpartyjnym fachowcu finansowym, urzędniku komisariatu skarbu republiki zakaukaskiej, Sobowiejczyku, który zastituzony został przez sekretarza Komjacejki Awałkowa. Motywy zabójstwa na razie nie są znane. Sprawa nabiera charakteru politycznego. Komunistyczna partja zakaukaska skompromitowana czynem Awałkowa, chcąc zatrzeć wróżenie usunęła natychmiast mordercę z partji i domaga się śledztwa oraz rewizji w komisariacie skarbu republiki zakaukaskiej. Poza tem partja wydała odezwę wyjaśniającą komunistom znaczenie współpracy bezpartyjnych specjalistów w urzędach sowieckich.

FERMENT BOLSZEWICKI NA DALEKIM WSCHODZIE.

Moskwa. (AW.) Prasa publikuje rodzaj manifestu Sun-Yat-Sena z 11 bm. miedlugo przed śmiercią tegoż. Manifest ten został przesłany centralnemu komitetowi wykonawczemu SSSIR. Sun-Yat-en zagna w swym testamentie politycznym Związek Sowietów republiki utworzony przez „nieśmiertelnego“ Lenina i przypomina polecenie wydane partji swej „Elkomintan“ nakazujące pozostawać jej w ciągłym kontakcie i współpracy z SSSIR. Wogóle śmierć Sun-Yat-Sena wywołała ogólne poruszenie Sowietów. Prasa zamieszcza obszernie artykuły sławiące go jako przykład rewolucjonisty Wschodu.

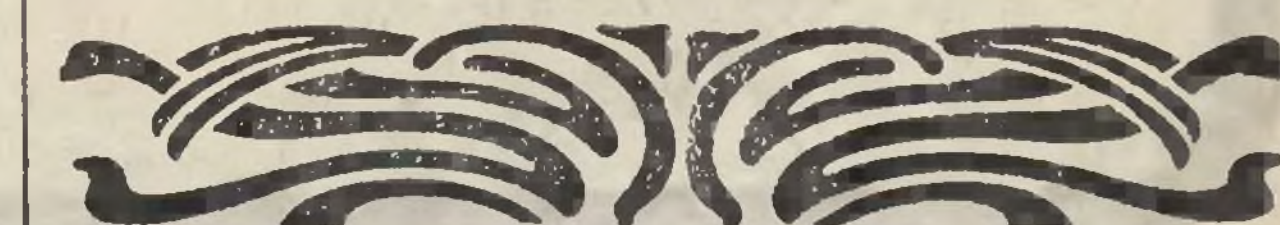
Numera świąteczne

P. T. Panów kupców zawiadamiamy że dnia 4-go kwietnia wydajemy obryzmi numer reklamowy na Święta, w którym obok bogatej treści polecać będziemy Publiczności przed zakupami świątecznymi towary. Drugi numer świąteczny wydamy 12-go kwietnia.

Aby uniknąć wszelkich reklamacji prosimy Wpanów kupców o wczesne nadsyłanie nam ogłoszeń tak abyśmy na czas mogli zamówieniom nadażyć.

Administracja

„Gońca krakowskiego“
Dunajewskiego 7.

Sun-jat-sen.

Uśmiercany wielokrotnie przez Agencję Hava-sa, a przywracany do życia przez Agencję Reute-ra chiński rewolucjonista i polityk, głośny w całym świecie **Sun-jat-sen**, tym razem **umarł naprawdę dnia 11 bm.**, jak donoszą z **Pekinu**.

Wpływ, który wywarł na losy swej ojczyzny, największego w świecie państwa, sprawia, że wiaro to tej niezwyklej osobistości poświęcić słów kilka, choć teren jej działania leży tak daleko od nas. Zresztą musimy i to mieć w pamięci, że Sun-jat-sen przyczynił się w znacznej mierze do **rewolucjonizowania cesarstwa chińskiego**, które uchodziło, jeszcze w wyższym stopniu niż Rosja, za **niezdobyta twierdzą despotycznego monarchizmu**.

Urodziny w r. 1866, zarządził Sun-jat-sen studia w Honolulu, na wyspach Hawajskich, a dokonał je w angielskiej szkole średniej w Hongkongu, poczem poświęcił się medycynie.

Pierwszy raz wystąpił na arenie politycznej, zorganizowawszy w 1895 r. **nieudały „putsch” w Kantonie**, tuż po przegranej wojnie Chin z Japonją. Zmuszony do ucieczki, schronił się Sun-jat-sen naprzód do Hongkongu, a następnie w ciągu pięciu lat podróżował po Europie.

Powrócił on do ojczyzny w r. 1900 i, korzystając z zamieszek, jakie tam powstały przy tłumieniu ruchu „bokserów” przez mocarstwa europejskie i Stany Zjednoczone, zorganizował próby **rewolucji antydynastycznej**, które znów się nie udały, podobnie, jak kilka innych prób między rokiem 1903 a 1910.

Sun-jat-sen nie zrażał się atoli temi niepowodzeniami i doczekał wreszcie **wielkiej rewolucji, która wybuchła pod koniec r. 1911**. Rewolucja ta, głosząca przedewszystkiem hasło **wypędzenia zmiłanawładzycielskiej przez rodowitych Chińczyków, a panującej nad nimi od połowy XVII w. dynastji mandzurskiej, ogłosiła Chiny republiką**. Dnia 30 grudnia 1911 roku wybrano Sun-jat-sena jej pierwszym prezydentem. Godności tę złożył jednak już lutym 1912 r. po ogłoszeniu wymuszonego na cesarzu dekretu, w którym tenże uznał abdykację dynastji.

Od tego czasu Sun-jat-sen nie pełnił żadnej funkcji urzędowej, ale, mimoto, brał udział we wszystkich zamieszkach, jakie niepokoiły Chiny po ogłoszeniu ich republiką. Młędzy innymi, był moralnym kierownikiem rewolucyjnego rządu południowego, który uformował się **w Kantonie na wiosnę 1921 roku**. Niebawem jednak musiał uciekać przed ministrem wojny tegoż rządu. Ale powrócił tamże w r. 1923 i swoją rabunkową polityką wywołał **zatarg z mocarstwami**.

Straciwszy grunt pod nogami w Chinach, udał się pod koniec ubiegłego roku w podróż agitacyjną do Japonji, pragnąc, prawdopodobnie, pozyskać rząd japoński dla swych celów, tj. dla wywołania jakiegoś nowego rewolucji przeciw centralnemu rządowi w Pekinie, którego był zasadniczym wrogiem, jako południowiec, dążący wciąż do tego, by prowincje południowe, a nie północne odgrywały rolę dominującą w republice chińskiej.

W Japonji zaniemógł ciężko, będąc oddawna chorym na cukrzycę i musiał powrócić do ojczyzny.

Niespokojny charakter Sun-jat-sena popychał go nieustannie do zamachów rewolucyjnych, nawet wówczas, gdy Chiny pozbyły się dynastji mandzurskiej, o co mu głównie chodziło.

Skutkiem tego stracił na popularności, a jeśli umarł nie w zupełnym zapomnieniu, to tylko dla tego, że ziomkowie cenili go, jako rzeczywistego „ojca” rewolucji chińskiej.

Zapomniany kapitał Trockiego

Pod powyższym tytułem umieszcza berliński dziennik rosyjski „Rul” nadesłaną mu z **Kanady** następującą notatkę:

„Teraz gdy **Leon Trockij** (Leiba Bronstejn) został wypędzony ze składu rządu sowieckiego, jego dochody z pewnością zmniejszyły się znacznie. Dlatego też kapitał, złożony na jego nazwisko przed dziesięciu laty w kanadyjskim Towarzystwie kolei żelaznych, obecnie będzie mu przydatny.

„Przed wojną Trockij, będący dziennikarzem nie bez zdolności, mieszkał w Nowym Jorku i wy-dawał tam rosyjski dziennik, który Rosjanie w Ameryce, posyłali w znacznej liczbie egzemplarzy krewnym i znajomym do Rosji. Wtedy kanadyjskie Towarzystwo kolei żelaznych — „Canadian Pacific Railway” — przyszło do przekonania, że

Straszny czyn furjata.

Warszawa. (A.W.). Dzisiaj w nocy przy ul. Grzybow-skiej l. 71, 34-letni **Bolesław Liszewski**, syn dyrektora szkoły, w przystępie ataku furji zastrzelił służącą, **Franciszkę Filatównę**, drugim wystyrzałem za-

bił swego szwagra, 62-letniego **Wiktora Barańskiego**, trzeciim ramię lekko **Francoiszkę Madejską**, poczem narzeczcie go rozbrojono. Furjat strzelał z rewolweru, znalezionego w kieszeni Barańskiego.

dziennik ten, opisując rozkosze życia w Kanadzie, może ściągać także emigrantów (na czem zależało wówczas temu Towarzystwu). Redaktor tedy Trockij zapisany został do ksiąg owego Towarzystwa i pobierał odeń miesięczną pensję.

„Gdy Trockij rzucił nagle dziennikarstwo, aby stanąć na czele rewolucji bolszewickiej, to wyjeździł tak szybko, iż nie miał czasu podjąć należącej się mu pensji 3-miesięcznej. Kasjer Towarzystwa zapytał w roku ubiegłym Trockiego listownie, czy ma mu posłać należną kwotę — nie otrzymał jednak odpowiedzi, przez co „leader” komunistów wyraził niechęć do utrzymywania jakichkolwiek stosunków z tak kapitalistyczną instytucją, jak „Canadian Pacific Railway”.

„Mimo to pieniające są dla Trockiego przygotowane i, być może, przypominają sobie o nich teraz z zadowol-nieniem.”

Trockij na usługach osławionej „Canadian Pacific”! Nowy rys do charakterystyki tego „wielkiego” bolszewika.

Fantazja a rzeczywistość.

Jesteśmy narodem fantastów. Fantazja jedynie nas porusza, żyjemy nią i nie chcemy wleźć do zwykłej, pozbawionej uroku rzeczywistości.

Pokutuje w nas ciągle duch romantyków i błędnych rytmów.

Tak było i tym razem.

5. lutego lotnicy wydadli w Krakowie bal. Chcąc zaimitować wszystkich domów, wystawiono się małym najpiękniejszymi pomysłami. Ubrano salę, jak w czarownej bajce. Na kładzającym, jasnym błękitnym niebie wznosiły się samoloty, które, niby w słońcu, odbywały podniebne loty. Takie to było pięknie, jak z niebiańskiej bajki...

A teraz rzeczywistość.

Nigdzie w świecie niema tylu katastrof lotniczych, co u nas. Bo nasi „skrzydłacy zwycięzcy”, to nie rycerze, obliczający, przyziemni lotnicy praktycy, ludźmi-plazy. Oni, gdy wleczą w słońce — nie lubią poddawać się ostrożnym przepisom „małżyny”. Unosi ich żądza opanowania powietrza i niebiosa, co im się podoba. Koziołki nie koziołki, konkościagi, ślizgania na skrzydła... to takie miłe, takie inne... Mniejsza, że na drugi dzień znajduje się w piśmiach wzmianka: „Nowa katastrofa lotnicza. Nieostrożność pilota.”

A teraz wybuchł na lotniku straszliwy pożar, mieszcząc kilka samolotów bojowych i mitemajły, wartości kilku milionów. A dziś kilka milionów...

Jednak w budynkach lotniczych fabrykowano małe, dziecięce samolotki. Aby dzieci mogły mieć zbudzenie, że są dużymi pilotami i puszczać samoloty w powietrze. Dbano o imitację dzieci i dużych dzieci, dla których samoloty spalone miały służyć.

Żywiłkowy pożar objął hangary i obiekty lotnicze — a nie było knopli wody, aby go ugasić i nie było nawet kładzi na nią, była jedna próżna...

Jesteśmy urolizonymi fantastami, a kładzie, woda — to taka przoznaczna rzeczywistość przy myśli bujania w przestworzach.

Ajot.

Z KRAJU.

OLBRZYMA MANIFESTACJA W NOWYM SĄCZU.

Z inicjatywy Zarządu Oddziału Z. L. N. w Nowym Sączu zawiązał się specjalny komitet lokalny, złożony z przedstawicieli wszystkich tutaj organizacji politycznych i kulturalno-oświatowych dla urządzenia protestującego wiecu przeciw zakusom germańskim na całość Rzeczypospolitej. Na wiec ten, który odbył się w niedzielę, dnia 15 marca br. o godz. 12-ej w poludnie na Rynku, przybyło około czterech tysięcy ludzi! **Tak żywiołowej i imponującej manifestacji dawno już mieszkańcy Nowego Sącza nie pamiętają!** Jawiła się cała prajwie tutaj inteligencja, mieszczaństwo, włościana z okolicznych wsi oraz ludność żydowska-ortodoksyjna.

Wiec zagał prezes tutaj Oddziału Z. L. N., p. Miła, wypisując cel zebrania, poczem prof. Golachowski, następnie p. Ryż, wygłosili wysoce patryjotyczne przemówienia, w których wykazali gromadzący nam wojny rozbiór Polski i zagrzewali w gonących słowach ludność do miłości Ojczyzny. Przejeżdżając do głębi słuchacze zmesistemi oklaskami darzyli obydwóch mowców.

Następnie na propozycję p. Miki uchwalono cztero-

tysięczna rzesza zebranych z niehywałem entuzjazmem **jednomyslnie następującą rezolucję:**

REZOLUCJA.

Ludność Ziemi Sądeckiej, zgromadzona na wiecu w Nowym Sączu, dnia 15 marca 1925, ślubuje oddać siły i życie w obronie **Ojczyzny!**

Ludność Ziemi Sądeckiej zwraca uwagę Dyplomatów świata, że dyskusja z Niemcami na temat rewizji granic prowadzi prosto do wojny i stwierdza, że jedyną podstawą utrzymania pokoju w Europie jest przekonanie świata, iż jakiegokolwiek naruszenie granic Polski i przez kogokolwiek musi spowodować nową wojnę światową.

Jeśli Mocarstwa świata nie chcą nowej wojny, to muszą zapewnić Polsce bezpieczeństwo granic.

Polska pragnie pokoju i ręki po cudze nie wyciągnie. Polska zagrożona jednak w swym bycie, bronić będzie swych granic wszystkimi siłami i do ostatniej kropki krwi.

Ludność Ziemi Sądeckiej wzywa Rząd i swych przedstawicieli zarządniczych, aby w sprawie naruszenia granic Polski stanęli nieustraszenie w przedstawięniu, że wszelkie zamachy na całość naszego terytorjum społka się z potężnym oporem całego Narodu.

Rezolucję tą przesłano p. Prez. Rady Ministrów Wł. Grabskiemu i bawiącemu w Genewie p. Ministrowi Spraw Zagr. Skrzyńskiemu.

Na zakończenie odśpiewano „Rotę”, poczem zebrani rozeszli się do domów.

Na tem miejscu musimy z przykrością podnieść stanowisko tutaj partji socjalistycznej, której zachowanie wywołało oburzenie ze strony całego polskiego społeczeństwa. Otóż na zebraniu organizacyjnym wiecu zaproszono w dniu 11 bm. również przedstawicieli tutaj P. P. S. w osobach p. Bielata i Jeza. Panowie ci imieniem P. P. S. zgłosili na zebraniu tem akces do manifestacji.

Komitet wydmukował afisze z podpisanymi wszystkich Stronnictw politycznych, obwieszczając o wiecu: umieszczono także podpis stronnictwa P. P. S. i podpis p. Bielata, a to za jego wyróżną osobiste wyrażoną zgodą. Tymczasem w dzień wiecu, tj. 15 bm., pojawiły się na ulicach miasta krakawego kłopotliwie afisze, „wyjaśniające”, że nadużyto podpisu tutaj P. P. S., że p. Bielata nie dał placet na umieszczenie jego nazwiska i że P. P. S. udziału w wiecu nie weźmie!

Wypadek ten rzucił ponure światło na panującą nawet w komie sahnego zarządu tutaj partji socjalistycznej, wilaki wewnętrzne obłożu skrajnego z narododowym.

Wstrzymanie się tutaj P. P. S. od udziału w manifestacji, w której cała ludność bez różnicy wyznań i zapatrywań politycznych wzięła udział, jest dla partji tej, prononsującej się jako „polska”, kompromitujące i grzebiące P. P. S. w opiniji całego społeczeństwa naszego miasta.

ROZMAITOŚCI.

W belgijskiej gminie Spellens odbyła się 8 bm. mządka uroczystość, świąteczna o dobrem zdnowiu, jak-kim się cieszą jej mieszkańcy.

Oto 18 par małżeńskich obchodziło tam uroczystość złotego wesela, w której wzięło udział 93 ich dzieci, wnuków i prawnuków.

Najstarszy z jubilatów liczy lat 83, a najmłodsza z jubilatek lat 77.

RZECZY WESOŁE.

Pewna stara panna, wielka, jak to zwykle u starych panien bywa, przyjacielka zwierząt, musiała z Krakowa na kilka dni wyjechać. Odjeżdżając, zaklęła na wszystkie światło przyjeżdżającą służącą, Marysię, aby dbała o jej ulubieńców: kota i dwóch kanarków i otrzynała od niej przyrzeczenie, że nie uchybi w niczem ich pielęgnowaniu.

Powróciwszy z podróży, właścicielka kota i kanarków pyta się Marysię, zdejmując futro w przedpokoju, czy dbała o ulubieńców, jak przyrzekła.

— O tak! — odpowiada Marysia. — Raz tylko zapomniłam dać jeść kotowi!

— Ale to mu nie zaszkodziło? — zapytuje zaniepokojona stara panna.

— Bymajmniej! — uspokaja ją Marysia. — Zjadł oba kanarki, więc nie był głodny.

Na kowelskim szlaku - kowelskie faramuszk

Z dworca do miasta. — „Gorod“ i „hotele“. — Pomnik w Kowlu i „nie rzucim ziemi, skąd nasz Ludek kowelski i różne kowelskie władze. — przyjemności i „pluskwa simplex“.

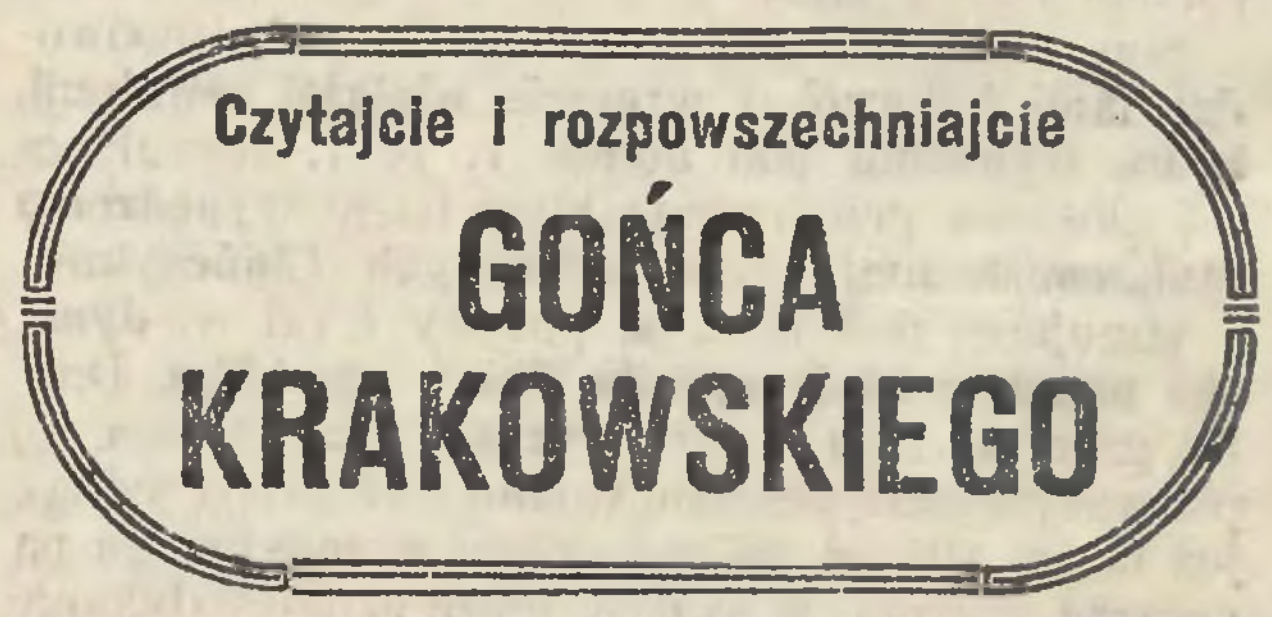
Pan Smólski w Kowlu i dwa obiady. — Kościół-ród... — Kowelscy starostowie i ich przydomki. „De mortuis aut bene aut nihil“... — Hotelowe

Kowel, w marcu.

— Czy wiesz, co to jest „Kowil“?
 — Oho, doskonale... „Najpierw się wpada na wspaniały dworzec w publiczno-europejskim stylu, potem w objęcia „puccera“ obuwia przed stacją, wreszcie w szeroki przestwór szczerego pola i błota, z którego wyrasta magła kamieniczka, wcale solidna, oświetlona kolejową „elektryką“, a po błocie błądzą niezłe podkarmione i przedziwne oswojone podświnki...
 Zdumiony pytasz?
 — Co zacz to znaczyć powinno?
 — Kamieniczka, to mieszkanie pana naczelnika „od dystansu“.
 — A te prosięta?
 — Należą do pani naczelnikowej...
 Kapitulujesz wobec owego małżeńskiego podziału „wpływów“ i brniesz ku miastu. Idziesz, idziesz, oglądasz się na prawo, na lewo, wszędzie płoty a płoty, wreszcie zaniepokojony zagadujesz przechodnia:
 — Panie łaskawy, a do miasta daleko?
 — To niby w „gorod“? Już pan nim idziesz od samego „wogzału“.
 Czynisz znak krzyża na piersiach i pobożnie wdychasz:
 — A niechże was święci anieli z takim. Panie kochany, a hotele w tem mieście posiadacie?
 — „Gostinnicy“ są. Ale dziś miejsca w nich trudno.
 — Dlaczego trudno?
 — Bo pan minister przyjechał. Ludzi z tej okazji przybyło do Kowla huk. „Proszenia“ niosą. U nas, na Wołyniu, to każdy ma o co prosić.
 Wdajesz się z dobrą duszą w gawędę. Pytasz i o to, i owo. Czynisz pierwszy wywiad nieoficjalny. Jegomość gadatliwy, więc też wiadomości nie szczędzi.
 — Cóż macie w Kowlu ciekawego?
 — O wiele, a więc po pierwsze „Kościół-pomnik“, ks. Sznarbachowski i piękna „pogwarka“ — „nie rzucim ziemi, skąd nasz ród“?
 — Co takiego?
 — Widać, że pan nie tutejszy. Kościół, co ma być niby pomnikiem, buduje ks. Sznarbachowski, a używa do tego patriotycznego hasła...
 — Brawo! Więc budowa idzie?...
 — Idzie, idzie, nawet plebanję już postawili.
 — Cóż z tym ministrem, radzi mu?
 — O jeszcze jak, już się nawet o niego pokłócili.
 — ? ?
 — Tak, tak! Prawica z lewicą pokróciły się o obiad dla ministra. Obie strony chciały go ugościć...
 — Czemże się ta kłótnia skończyła?
 — Minister mądry — roześmiał się mój informator — pogodził skłóconych. Aby jednych nie obrazić, a drugich nie urazić — zjadł dwa obiady...
 — Mój Boże. W tej chwili gorąco współczułem p. Smólskiemu. Zjeść dwa „kresowe“ obiady, tzw. „tutejsze“, „od duszy i od serca“... to poświęcenia trzeba nielada!
 — Konsolidacja! — krzyknąłem niemal głośno i triumfalnie. — Wołyn się konsoliduje przy ministerjalnych obiadach!
 — Brnę dalej.
 Ulica przecięta przeczną, a na przecznicy ze dwanaście kiosków. Białe, różowe, żółte, w kropki i centki. Wszystkie wyniosłe, sklecone „na hycelika“, ale oszklone, w każdym swojego rodzaju Małka, handluje „citronem“, „sodowem“ lub „żurnalami“. Później od kogoś otrzymuję wyясnienie.
 — Bo nasz prezydent miasta to demokrat. Nienawidzi żydów. Dlatego wszystkie kioski im oddał. I elektrownię również. I rzeźnię także. I rogiatki — a jakże na dwadzieścia pięć lat z góry w dzierzawę...
 — Niech żyje demokracja! — pomyślałem cicho i o mały włos nie zemdlałem ze wzruszenia. Na szczęście chwycił mnie w objęcia jeden z kowelskich znajomych.
 — A mam cię, braciszku. Nie umkniesz redaktor. Idziemy na ministerjalną „czarną“.
 Ponieważ sam jestem blondyn, więc czego się nie czyni dla maści odmiennej? Idziemy do klubu, w którym urządzono podwieczorek dla p. Mini-

stra. Pan Smólski przyczajony i patrzy podejrzliwie. Naturalnie nie na mnie, ale na „prawicę“ i na „lewicę“. Czuję, że myślę:
 — Czy też oni nie pokłócą się znowu o „czarną kawę“, klnę się na żonę i dziatki, że dwu kresowych czarnych, to już nie wytrzymam.
 Obawy jednakże tym razem były płonne. Oblicze ministra pogodnie, gdzieś w kącie poczyna rzempolić muzykczka. Nagle oblewa mię luna fioletu. Przysmykam oczy przed blaskiem i czuję, że płynie:
 — „Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród“.
 Słyszę mocny głos infułata Sznarbachowskiego:
 — Bracia rodacy, Kowelszczanie. Pan Bóg Święty w dobroci nieprzebranej zezwolił nam mieć Ojczyznę, a zatem stukam do waszych serc pobożnych, złóście ofiarę na „Kościół-pomnik“... Ehe, braciszku złociutki, nie uciekniesz, mają cię mianować starostą we Włodzimierzu, to dawaj pięć złotych, ale gotówką! Od ciebie, kochany, weksli nie przyjmuję, tyś na dystans nie wyplacalny...
 A propos kowelskich starostów... Na śmierćbym zapomniał! Kowelszczanie, mamóć dławicę, każdemu z nich przypisał — przydomek. Ponieważ zaś było ich już legjon, więc też i przydomków posiadali milion. W pomroku dziejów kowelskich (ale tylko od r. 1919) kroczą w pochodzie cieni: Jan Penury, Tadeusz Milczący, Kazimierz Łokietek, Cezary Wielki, Jan Kanciarz, Władysław Gnuśny... Wszyscy? Bóg ich tam raczy wiedzieć. W każdym razie byli, a już ich niema. Jeśli zaś są to ich nie będzie... Na przyjęcie ministra zjechali się niemal wszyscy. Ustawieni rzędem raportowali
 — Byłem starostą,
 — Byłem starostą,
 — Byłem, byłem, byłem...
 A z głębi piersi niejednego byłego starościńskiego serca płynął pragnący wdech:
 — Chętnie zostalibyśmy jeszcze raz...
 Widocznie ten jęk „dusz pokutujących“ wzruszył ministra, gdyż jeden z tych „z czasu przeszłego“ zostaje „czasem teraźniejszym“. Zwał się w języku kowelskim Kazimierzem Łokietkiem (korpus jego posiada wysokość jednego łokcia, łwia czupryna, długość dwu metrów), a teraz ze względu na powrót do dawnego stanowiska, nazwano go — Kazimierzem Recydywistą. Ale on się za to nie obraża i idzie do Włodzimierza.
 Zaczyn ten Ludek kowelski! Karmi tak, że gość z trwogą poczyna myśleć o pewnym z grzechów głównych, który zwie się obżarstwem. Poza to bajecznie kocha obu „najwyższych“ przedstawicieli władzy w mieście. Uwielbia prezydenta i dostaje mdłości z rozczulenia na myśl o ostatnim starościu. Pierwszy potrafił zaskarbić sobie jego miłość „mądrą“ polityką komunalną, która polega na dostosowaniu swego jestestwa do wojewódzkich wymogów. Jeśli wojewoda był biały, to i on białiał, jeśli „władza“ czerwieniała, to on demonstrował składak wizyty „samostijnym“ Ukraincom, jeśli podsekretarzem stanu mianowano p. Smólskiego, który uznaje znaczenie i wartość teatru miejskiego w Lucku, to i on teraz „popiera“ go gwałtownie, choć przedtem — potępiał w czam buł i brał podatkki od każdego przedstawienia, aby artystom luckim obrzydzić Kowel aż do grobowej deski.
 — Dziś bieleje, „teatralizuje się“ i, jak to mówią po kresowemu, czyni w myśl zacnej zasady: „my zawsze z wiatrem — kuda wietur dujet...“
 — Starosta?
 — De mortuis, aut bene, aut nihil...
 — Już go niemal niema. Idzie on, idą i inni ze starościńskiego budynku. Był on z „nad Sanu“, więc też wołyńscy „sanowicze“ (od rzeki, nie zaś od „sanacji“) gorzkie łzy z tego powodu leją, a najbardziej rozpacznie płacze pewna maszynistka, (także z nad Sanu), która lka w ten deseń:
 — Pana starostę zabierają do Kołomyji, pana zastępcę do Samoka, referenta aż gdzie pod „Wieden“ na czeską granicę, a resztę naszych, to wogóle heraus — bez żadnych... Nasłodszy Jezu, a ja tu sama, nieboraczka, zostanę, aby mie te kresowe „ludożercy“ zjadły na surowo?
 I beczy niewiasta.
 O małym się sam nie rozplakał, bo do dam to mam serce tkliwe, ale za to, na zakończenie opowieści, jak to nocowałem w pewnym kowelskim

„hotelu“ i... płakałem z wściekłości.
 Przychodzę. Jakiś drapichrust, mimo późnej nocy (a może właśnie dlatego?) śleskający niemniej nadobną duleczyneę pod boki, wejrzał na mnie nie łaskawie i dopiero po długich namowach zdecydował się użyczyć numer. Idziemy po krętych schodach, na strych i wchodzimy do pokoju, w którym nasze wejście na wstępnie płoszy kilka obrożonych szczerów. Poza to jest w nim coś a la łóżko (trochę Madejowe) i w powietrzu taka gęstość, że choć nożem ją kraj w kostkę. Sługus bierze „należność“ z góry, zabiera „dokument“ i typowo po wołyńsku proponuje pewien hotelowy interes, w którym on gotów pośredniczyć za skromne rękawiczne w kwocie złotych trzech...
 — Nie, dziękuję!
 „Numenowy“ patrzy na mnie z podejbą i wychodzi, warcząc niezycziwie:
 — Taki niby młody, a już nie chce...
 — Wśród nocy — tragedia.
 W czasie pożegnania ministra uściukałem dłoń inspektora policji wołyńskiej, który miał przyjemność swego czasu zarazić się końską świerzby. Teraz drętwięję. Czuję najwyraźniej, że „choroba“ objawia się i u mnie na karku, na plecach, na rękach... Dygoczącą dłonią krzeszę zapalną i ze zgrozą konstatuuję, że cały jestem już bronzowy i — że... się ruszam...
 O przeżyciach Kowlu! Najgorszym wrogiem mi życzę waszych kowelskich obiadów i kowelskich robaczek, co ich nazwa brzmi straszliwie!
 — Pluskwa simplex!

Wiadomości gdańskie.

(Od koresp. „Gońca Krakowskiego“).
 Gdańsk, 16 marca 1925.
 Tutejsza prasa niemiecka, omawiając w dłuższych artykułach genezy i skutki rozstrzygnięcia problemów polsko-gdańskich, przypisuje porażkę Gdańska interwencji zakuliszowej wielkich mocarstw, które w radzie Ligi Narodów bagatelizują sobie najżywniejsze interesy małych państw. Energiczne i piękne przemówienia prezydenta senatu gdańskiego, Sahma, nie odniosły żadnego skutku, gdyż na dwóch ostatnich posiedzeniach Rady Ligi Narodów w Rzymie i Genewie można było odczuć wprost niezycziwą i nieprzyjazną atmosferę dla Gdańska. Za największą krzywdę, wymarzoną wolnemu miastu, uważa niemiecka prasa zamknięcie przez Radę Ligi Narodów przyznanej Gdańskowi suwerenności, którą jedynie Polska kwestjonuje — a bez której nie dałby się osiągnąć wszystkie spory i konflikty polsko-gdańskie. Każdy gdański rząd, któryby zgodził się na zrzeczenie się lub ograniczenie suwerenności wolnego miasta miałby, zdaniem wspomnianej prasy, przeciwko sobie ogół niemieckiej ludności gdańskiej bez względu na zrbanwienie polityczne.
 W budżecie na rok 1925-26 przewidziane są wydatki na utrzymanie gdańskiej policji na sumę 8,215.000 guldenu. Policja ta składa się dotąd z policji wojskowej, podległej pułkownikowi, oraz cywilnej i kryminalnej, podległej prezydentowi policji, co powoduje zamęt i podwojenie administracji. W tych dniach przedłożyła niemiecko-liberalna frakcja tuż. sejmowi projekt ustawy, zmierzający do ujednostajnienia i znacznego potężnienia tuż. policji.
 W sali domu polskiego odbył się wczoraj wieczorek antystycyjnej pary śpiewaka Orzelskiego i jego małżonki, artystki deklamantki, których przyjmowała tuż. polska publiczność ożywionie.
 Za przekroczenie taryfy aptekarskiej ukaranym został właściciel apteki w Oliwie, Hermann Geissler, karą pieniężną w kwocie 500 guldenu. Wogóle pewna część gdańskich aptekarzy nie trzymała się obowiązującej taryfy, lecz dyktowała klientom za lekarstwa i środki apteczne wprost lichwiarskie ceny. Może to pierwiźce surowe ukaranie niesumiennej aptekarza podziśla na kolebów jego dodatnio.
 Tygodnikowe polskie pismo „Kurjer gdański“, wydawane przez redaktorów ks. Kantaka i Cieszyńskiego (juniora) przestanie w najbliższych dniach z braku środków pieniężnych wychodzić.
 W. P.

NA FALI DNIA.

Nieuzasadnione wiwaty. — Niemcy w Lidze i Radzie Ligi. — Klęska Polski. — Wrażenia berlińskie. — Program najbliższych dni.

Kraków, 19 marca.

Radosne choć nieuzasadnione wiwaty ciężkich młodziarzy lewicy na cześć p. Skrzyńskiego — milkną, im dalej od posiedzenia Ligi Narodów a bliżej chwili powrotu niefortunnego pacyfisty z Paryża. Okrzyczane „sukcesy” p. Skrzyńskiego stają pod coraz większym znakiem zapytania. „Gazeta Warszawska” zgodnie z zapowiedzią z przed tygodnia, powraca do sprawy udziału Niemców w Radzie Ligi Narodów:

„A tymczasem w tym samym czasie, w którym p. min. Skrzyński jak najmowniej przekonywał swoich i obcych o bezzasadności obaw wobec Niemców, Niemcy zrobili bardzo poważny krok naprzód w kierunku urzeczywistnienia swoich zamierzeń. Stało się tu zupełnie cicho i niemal niepostrzeżenie. W chwili, kiedy uwaga wszystkich pochłonięta była gorącą dyskusją w sprawie protokołu genewskiego i paktu gwarancyjnego, dokonał się najważniejszy fakt ostatniej sesji Rady Ligi Narodów. Faktem tym jest przyjęcie Niemiec do Ligi Narodów z równoczesnym zapewnieniem im stałego miejsca w Radzie Ligi i urzędowym skomentowaniem art. 16 paktu Ligi w znacznej mierze w myśl żądań niemieckich.”

Zgoda nie o tym wypadku nie czytamy ani w „Czasie”, ani w innych lejborganach; w zamian za to zbyt wiele słyszy się tam o odesłaniu kilku spraw do Hagi i zatwierdzeniu podstaw Traktatu Wersalskiego, na których wspiera się stosunek Polski do Gdańska!... Około takich „sukcesów” za dużo wzywamy!... Tymczasem zaś

„Takie załatwienie sprawy przyjęcia Niemiec do Ligi oznacza zasadniczą zmianę sytuacji politycznej w Europie. Niemcy wstępują do Ligi z wyraźnym celem dążenia do rewizji Traktatu Wersalskiego a Rada Ligi zadanie to im ułatwia. W takiej sytuacji zapytać się należy, co robił p. Skrzyński w Genewie dla zagwarantowania praw Polski zachwianym tym sposobem przyjęcia Niemiec do Ligi. Minimum żądań polskich w tej dziedzinie, minimum, o ile nam wiadomo, uznanem przez rządy państw sprzymierzonych było zapewnienie nam stałego miejsca w Radzie Ligi, w razie gdyby Niemcy niejeść takie uzyskali.”

I tu, jak już pisaliśmy, leży istota sukcesu lub klęski na ostatniej sesji genewskiej:

„Przyjęcie Niemiec do Rady Ligi, bez równoczesnego zapewnienia Polsce stałego miejsca w tej instytucji, byłoby jaskrawym naruszeniem istniejącego układu sił i zasad, wynikających z Traktatu Wersalskiego. Oznaczałoby ono tak gwałtowne naruszenie interesów państwowych Polski, że stosunek Polski do Ligi musiałby stanąć pod znakiem zapytania. W tej chwili trudno nam jednak pomyśleć, aby mogło dojść do tak fatalnego wyniku. Przypuszczamy, że p. min. Skrzyński nie zapomniał w Genewie o obronie tego podstawowego interesu polityki polskiej i że w najbliższych dniach uzyskamy wiadomość o zapewnieniu Polsce stałego miejsca w Radzie Ligi.”

W drodze powrotnej z Genewy to samo podkreśla w telefonicznym artykule z Berlina — pos. Stroński w „Warszawiance”:

„Jest to niewątpliwie najważniejsza sprawa, załatwiona na tem zebraniu Rady Ligi i nie waham się twierdzić, że na gruncie rzeczywistości jest ona ważniejszą niż losy Protokołu, który zawsze był zawieszony w obłokach.”

A nieco dalej:

„Wejście Niemiec do Ligi i do Rady Ligi jest zaś zmianą układów i stosunków politycznych w Europie, szczególnie dla Polski, i dlatego nie jest dobrze, iż sprawa ta jest załatwiona bez równoczesnego zapewnienia równorzędności Polski i niemożliwość wzięcia się Niemiec do naszych spraw wewnętrznych za pośrednictwem postanowień o mniejszościach. To jest z ostatniego zebrania Ligi sprawa najważniejsza i załatwiona w sposób dla nas niepomysłny.”

Czekajmy jednak cierpliwie, co o tym niepowodzeniu i o tej klęsce powie nam p. Skrzyński zapewne w komisji lub w Sejmie po swym nietrzymalnym powrocie z nad genewskiego jeziora...

Wracając zaś do tych wyników, jakie Polska osiągnęła tym razem w Genewie, które wcale jednak nie odsunęły niemieckiego niebezpieczeństwa, możemy wysunąć takie postulaty obecnej polityki polskiej, zarówno wewnętrznej, jak i zewnętrznej:

„Ze strony polskiej — pisze „Głos Narodu” — musi być teraz — bez względu na tumaniające opinie tyrańdy pacyfistyczne p. Skrzyńskiego — podjęta energiczna i stała akcja obronna. Musi się ujawnić:

- 1) w uświadomieniu najszerzych mas o niebezpieczeństwie;
- 2) w odpowiedniej propagandzie we Francji, Włoszech i innych państwach zachodnich;
- 3) w rozbudowie naszych traktatów (Włochy, Czechosłowacja) i w dążeniu do porozumienia się z Rosją;
- 4) w odpowiedniej rewizji konstytucji i ordynacji wyborczej celem wzmocnienia władzy rządowej;
- 5) w szybkim spolszczeniu Pomorza i Górnego Śląska i w gospodarczym związaniu ich z Polską. W szczególności musimy tak rozbudować Gdynię i

zuzyczkować brzeg morski, by nikt nie mógł kwestio mować naszych praw do morza.”

I niezależnie od klęsk lub sukcesów trzeba konsekwentnie realizować punkt po punkcie!... Ki. Hr.

„Wyzwolenie” z żydami przeciw kredytom dyspozycyjnym Prezydium Rady Ministrów. — Może wreszcie P. A. T. będzie miał jakieś informacje.

Warszawa. (Tel. wł.) 18 bm. Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej przyjęto, w drugim czytaniu budżet prezydium rady ministrów z małymi zmianami. W czasie dyskusji powtórzona została analogiczna historia, jaka miała miejsce przy głosowaniu nad budżetem skarbu. Mianowicie pos. Wyżykowski (Wyzwolenie) znów zgłosił wniosek o skreślenie 200.000 zł. z funduszu dyspozycyjnego premiera. Pos. Głębicki złożył analogiczną deklarację jak poprzednio i oświadczył, że będzie głosował za budżetem.

Pos. Rozmaryn oświadczył, że żydzi nie mają zaufania do premiera, a pos. Gruska imieniem „Piasta” złożył deklarację, iż stronnictwo nie chce wywoływać przesilenia wstrzyma się od głosowania, nie przesądza jednak jak się zachowa przy trzecim czytaniu budżetu, a taktykę uzależnia od postępowania rządu. Wniosek pos. Wyżykowskiego odrzucono 13 głosami przeciwko 7. Podwyższono budżet P. A. T. o 30.000 zł. na założenie placówek w Londynie, Genewie i Pradze.

Nastroje sejmowe.

P. Thugutt chce być premierem kresowym. — Konflikt w „Wyzwoleniu” nie załatwiony. — Thugutt stara się nie dopuścić do rozłamu.

Warszawa. (Tel. wł.) 18 bm. Po wczorajszym gorącym dniu nastąpiło dziś w Sejmie pewne uspokojenie. Co do rozstrzygnięcia sprawy p. Thugutta, to nie jest ona jeszcze ostatecznie załatwioną i definitywne zakończenie nastąpi w czwartek albo w piątek. W gruncie rzeczy p. Thugutt zdecydował się już na pozostanie w gabinecie, a dalsze rozmowy jego z premierem dotyczą już tylko wytargowania jak największych ustępstw w dziedzinie jego pełnomocnictw, mianowicie p. Thugutt chce mieć uprawnienia premiera w dziedzinie spraw kresowych należących do ministra spraw wewnętrznych, reform rolnych, sprawiedliwości i oświaty. Wejście pos. Grabskiego, jako ministra oświaty nastąpi w najbliższym czasie. Co do Wyzwolenia to zebrało się ono wczoraj na posiedzenie, które wbrew zwyczajom tego stronnictwa trwało zaledwie 2 i pół godziny. Przyczyną tego był z jednej strony rant na cześć marsz. Piłsudskiego, a z drugiej strony niektórym czynnikom zależało na tem, aby nieporozumienie w łonie klubu załagodzić, a więc przeczekać zbyt gorące nastroje. Mówiono wczoraj w klubach, że grupa najbliższa p. Thugutta, radykalna inteligencja, w skład której

wchodzi posłowie: Bartel, Śmiarowski, Kościelkowski, Chomiński, Cwiakowski, Barański, Brzeziński, Kapeliński chcą utworzyć osobny klub i są zdecydowani wystąpić z Wyzwolenia. Mówią nawet, że decyzyja ta miała nastąpić już w środę wieczorem, a tylko tymczasowo decyzję odroczone. Jaki będzie ostateczny wynik nieporozumień w łonie Wyzwolenia trudno przewidzieć, albowiem jest to stronnictwo wszelkich niemożliwości i nieprawdopodobieństw. Wiadomo, że pos. Rudziński publicznie przeprosił pos. Dąbskiego za zachowanie swoje na kongresie, z drugiej strony pos. Dąbski wnąc oświadczył, że zrywa wszelkie stosunki osobiste i polityczne z Rudzińskim, wobec tego niewiadomo, jak się obaj ci przywódcy wzajemnie ustosunkują po tym przeproszeniu. Wieczorem przybył do Sejmu p. Thugutt i jak zwykle zajął miejsce w bufecie przy stoliku dla bezpartyjnych. Zwracało uwagę, że co chwila przychodził do niego ktoś z posłów z Wyzwolenia, którym wydawał jakieś instrukcje. Podobno p. Thuguttowi zależy na tem, ażeby załagodzić nieporozumienia w łonie stronnictwa.

SPRAWA KOKORDATU WEJDZIE W PRZYSZŁYM TYGODNIU POD OBRADY PEŁNEGO SEJMU.

Warszawa. (Tel. wł.) 18 bm. Połączone komisje sejmowe: konstytucyjna i spraw zagranicznych ukończyły wczoraj dyskusję nad Konkordatem. Po zakończeniu dyskusji przystąpiono do głosowania. Wniosek pos. Czapińskiego o odroczeniu Konkordatu został odrzucony 35 głosami przeciwko 12. Odrzucono również identyczny wniosek pos. Pułka. Przystąpiono do głosowania rezolucji ogólnej. Przyjęto rezolucję Dąbskiego „Piast” wzywającą rząd, aby w terminie dwumiesięcznym wydał rozporządzenia wykonawcze i podał do wiadomości, które ustawy w związku z Konkordatem pozostają skasowane, a jednocześnie przedłożył projekty nowych ustaw. Przyjęto dalszą rezolucję pos. Dąbskiego o zniesienie patronatu i w sprawie uregulowania opłat za posługi kościelne. Rezolucja pos. Błażejewicza Ch. D. domagająca się projektu ustawy o wydatnym uposażeniu duchowieństwa upadła przy równości głosów. Również została odrzucona rezolucja pos. Dubanowicza w sprawie uposażenia w ziemię z dóbr poduchownych służby kościelnej. Konkordat wejdzie pod obrady plenum Sejmu prawdopodobnie już w przyszłym tygodniu.

BENESZ PRZYJEŻDŻA DO POLSKI.

Warszawa. 18 bm. (Tel. wł.). Według doniesień pism paryskich dr Benesz zawiadomił Herriota, że w najbliższym czasie udaje się do Warszawy w celu

podpisania układu rozejmowego z Polską, będącego wstępem do traktatu gwarancyjnego między oboma państwami.

WYDANIE POSŁÓW WŁADZOM PROKURATORSKIM.

Warszawa. 18 bm. (Tel. wł.). Sejmowa komisja regulaminowa i nietykalności poselskiej obradowała wczoraj nad szeregiem wniosków prokuratorów, żądających wydania posłów. Uchwalono wydać posła Łańcutkiego, komunistę oskarżonego o nawoływanie na wiecach do obalenia obecnego ustroju państwowego przy pomocy siły oraz o nieposzanowanie władzy. Ponadto postanowiono również wydać posła Sawickiego, oskarżonego o nieposzanowanie władzy.

MINISTER SKRZYŃSKI WRÓCI W SOBOTĘ DO WARSZAWY.

Warszawa. 18 bm. (Tel. wł.). Minister spraw zagranicznych p. Skrzyński powróci z Paryża do Warszawy w sobotę rano.

Z RADYKAŁÓW CHŁOPSKICH POWSTANĄ... MIESZCZANIE.

Warszawa. (AW.) „Kurjer Warszawski” notuje pogłoskę, że grupa posłów Wyzwolenia wskutek rozłamu, jaki się w niej przygotowuje, ma wystąpić z tego klubu i założyć stronnictwo mieszczańskie, złożone z 10 posłów. Do stronnictwa tego należałby m. i. posłowie: Lypacewicz, Bartel, Śmiarowski.

Krynica w zimie.

Wrażenia z zawodów o mistrzostwo Krynicy. — Zwycięzcy. — Krynica w śniegu. — Z działalności „Beskidu“. — Z sezonu kuracyjnego. — Przygotowania do sezonu letniego.

Krynica, 17 marca.

Zawody narciarskie, o których donosiliśmy w liście poprzednim odbyły się w niedzielę 15 bm. przy niezwykle sprzyjających warunkach terenowo-śnieżnych i pięknej słonecznej pogodzie. Zjazd gości był liczny dopisała szczególnie nowosądecka, należąca do tego samego oddziału Zachodniego Beskidu, przybyło też wiele osób ze stron nawet dalszych, Kraków i Lwów. Przyjechali przeważnie w charakterze widzów (zawody bowiem były o kręgowę), zwałbieni władzami o wileńskich opadach śnieżystych, o nowej zimie na Podkarpaciu. Wiele z nich nie znało Krynicy wcale i pragnęli ją poznać na tle przepięknej przyrody zimowej. Krynica w nieskafalanej biele jest w istocie przepiękna, a bogactwo widoków z rozległych szczytów górskich z dominującą nad Popradem „Jarwina“ (około 1200 m.) dostarcza wrażeń niezwykle wiele, szczególnie w dobie pogodnej i słonecznej, kiedy na krańcu zachodniego widnokręgu widzieć można doskonale wysokie Tatry.

Wracając do niedzielnych zawodów zanotować należy, że wypadły pod każdym względem doskonale stwierdzając dojrzałość całej rzeszy krynicko-nowosądeckich narciarzy, ich wytrzymałość, wyborną formę i znajomość widłowego terenu górskiego. Zawody te równocześnie były egzaminem złożonym celującym ze sprawności organizacyjnej „Krynickiego oddziału P. T. „Beskidu“, który rozwija działalność bardzo użyteczną, przyczyniając się do silnego ożywienia ruchu sportowego, turystycznego i kulturalnego.

Zawody niedzielne pamiłką zwycięstwa obdarzyły Stanisław N owak a (Mistrzostwo Krynicy), który trudną, czterdziestokilometrową przesłuchę (wiodącą stokiem góry Krzyżowej pod Mogiły na Jarwiny i Kopcówką a następnie grzbietem między Mochmaczką a Hotwinami i Krynica na Jaskubiak itd.) przebiegł w 2-ch godz. 16 m. i 18 sek. W biegu pań nagrodzona została jako pierwsza p. Kazimiera Sko t n i c k a, w biegu młodzieży Jan M i o d o n s k i, a w zawodach chłopców poniżej lat dwunastu Józef P s t r z y ũ s k i. Ogółem do biegnów stawiano przeszkody czterdziestu współzawodników, a z liczbą tej zawładniętej trzaski wycofało się już w międzylekowej odległości od mety bądź wskutek osłabienia, bądź też drobnego uszkodzenia. Stawierem był p. L i t w i n z K r a k o w a znany szeroko narciarz i sportowiec, biorący czynny też udział w wytyczeniu trasy.

Sezon kuracyjny (zimowy) dobiega końca, chociaż jest nadzieja, że zostanie przedłużony do połowy kwietnia. Sezon ten udał się pod każdym względem co zapisać należy jako wielki plus działalności dyrektora zarządu zdrojowego inż. Nowotarskiego, za

którego sprawą już w roku ubiegłym rząd nasz centralny zdecydował się na uruchomienie kąpieli mineralnych i gazowych także w zimie.

Ze względu na silną zimową frekwencję Krynicy i widoczne zainteresowanie się publiczności przepięknym uzdrowiskiem przerwy międzysezonowe powinny być zupełnie zniesione, a zakłady otwarte przez rok cały. Do tego też dąży miejscowa gmina z dr. Franciszkiem Kmieciłowiczem na czele oraz tow. właściciele nieruchomości, które na każdym kroku zaznacza obywatelskie zrozumienie innych zadań i obowiązków, mimo nadmiernego obciążenia podatkami, niesłusznie — jak się okazało — ściganymi w wysokości o kilkadziesiąt procent wyższej aniżeli w miastach. Anonimowo tę wytkniął „Związek zdrojowisk i uzdrowisk“, który ma nadzieję, że przy widomych jak najlepszych interesach Rządu uda się niejedną jeszcze nieprawidłowość (wskutek złej interpretacji miejscowych ustaw) pomyślnie usunąć.

Krynica przysposabia się teraz do nowego letniego

sezonu, czyniąc różniczne adaptacje w urządzeniu łazienek i sposobach ogrzewania (kociołkami) według najnowszych zdobyczy techniki. Niezależnie od prac zarządu zdrojowego energiczną akcją rozwija „Kierownictwo przebudowy Krynicy“ pozostające pod naczelnym kierunkiem prof. politechniki lwowskiej dra. Ottomana Nadołskiego. Jest wszelka nadzieja, że przepiękne nasze uzdrowisko przybierze w niedługim czasie wygląd prawdziwie europejski, a zapewniając kuracjom wszelkie wygody — w myśl wymagań nowoczesnych — nie będzie potrzebowało z innową myślą o konkurencji zagranicznych badań. Krynica przy niewyczerpanem bogactwie swych źródeł leczniczych i mineralnych jest istną kopalnią złota, rozumna dalsza gospodarka i właściwa reklama zapewni jej nie tylko kuracjuszy z całej Polski, ale i zagranicy, którzy najlepiej ocenią jej wartość składając ustawnie korzystne oferty dzierżawne.

B-dur.

L. George przyczyną dzisiejszych konfliktów

Rozumny głos angielski.

Gdańsk. (A.W.) „Baltische Presse“ zamieszcza artykuł publicysty angielskiego Steeda, który stwierdza, że polityka zagraniczna Anglii pozostawia dużo do życzenia. Główna trudność unegulowalną spraw europejskich leży w Polsce, gdyż w tym punkcie odpowiedzialność polityki angielskiej jest największa. Dotyczy się ona od konferencji polsko-rosyjskiej w Paryżu, kiedy Lloyd George preferował kompromisowe za-

twierdzenie spraw gdańskich wbrew jednomyślnej opinii komisji odnośnej, która proponowała załatwienie sprawy na korzyść Polski, według Steeda faktem jest że Lloyd George stał się przez to odpowiedzialnym za stworzenie zawikłanego i chaotycznego rozwiązania trudności, które dziś przedstawiają duże większe niebezpieczeństwo dla pokoju Europy, niż krótkie i proste załatwienie sprawy na korzyść Polski.

Konferencje polsko-niemieckie

Berlin. (A.W.) Rokowania handlowe polsko-niemieckie obejmują stopniowo wszystkie sprawy wchodzące w zakres handlowy. Komisja dla spraw obrotu towarowego dochodzi do pozytywnych rezultatów. Na ostatnim posiedzeniu stwierdzono konieczność szczegółowego zbadania kilku kwestii wobec czego odroczone następnym zebraniu do czwartku. Co do innych komisji, to przygotowuje się szczegółowe stypulacje traktatu. Komisja komunikacyjna rozpocznie prace po 20 marca. Pracami kieruje p. Karłowicki w komisji obrotu handlowego kierownikiem prac jego radca handlowy p. Sokolowski.

Lilipucie dasy.

Kowno. (A.W.) Litewski minister spraw zagranicznych Czarniecki złożył wobec dziennikarzy oświadczenie, iż rząd litewski nie mogąc wpłynąć na zawarcie Konkordatu między Watykanem a Polską, w duchu pomyślnym dla Litwy zmuszony jest uznać ten Konkordat za nieistniejący. Z drugiej strony rząd litewski nie będzie mógł wznowić z Watykanem rokowań o otwarcie Konkordatu dla Litwy.

Litwini zbroją się na odcinku granicznym pod Kiernowem.

Wilno. (A.W.) Na polsko-litewskim odcinku w pow. trockim pod Kiernowem wydarzyło się przed kilku dniami drobne nieporozumienie między posterunkami polskimi, a litewskimi z powodu nieuznania przez posterunki litewskie oddziału ustalonej linii i patrolującej, przechodzącej wskutek warunków topograficznych miejscami przez teren litewski, miejscami przez polski. Rokowania o zlikwidowanie nieporozumienia nie odniosły skutku. Według ostatnich wiadomości Litwini gromadzą na odcinku większe oddziały straży granicznej z karabinami maszynowymi.

Polski odczyt w Kopenhadze.

Warszawa. (A.W.) Poseł polski do sejmiku pruskiego, Baczewski, wygłosił w Kopenhadze odczyt o położeniu mniejszości narodowych w Niemczech, a specjalnie Polaków i Duńczyków. Stwierdził on, że Niemcy stosują w dalszym ciągu metodę bezwzględnej wynaradawiania i ucisku. Odczyt cieszył się bardzo wielkim powodzeniem a prasa zamieściła obszerny wywiad z posłem Baczewskim.

KAZIMIERZ N. GOŁBA.

Szlakami honoru.

(Opowieść historyczna).

26)

— Czyżby ktoś z Orleanu? — zapytał sam siebie. — Przedemną chyba pomyłka!

I zatoczywszy koniem, podjechał z boku. Ciekawość zdjęła go nieprzeparta, kto zech w tej karcie się znajduje. Jakby na rozkaz jego, opadła jednocześnie w niej szyba i przez okienko wychyliła się ruda głowa o nic wprawdzie nie mówiącej, ale przecież chytrej i niemal odpychającej twarzy dworaka.

Jerzmanowski wzdrygnął się instynktownie, bo w człowieku tym poznał szambelana dworu — Bausseta!

Wszelako przebiegły stuga ongiś Cesarzowej Józefiny, dziś Marji Luizy, zdumiał się jeszcze więcej, ujrawszy o jakie trzy kroki przed sobą groźnego majora szwoleżerów. Zdumiał się i przeraził, zwłaszcza dlatego, że zobaczył go — wolnym! daleko od Orleanu, w połowie niemal drogi do Fontainebleau!

Zbladła nagle i dał tylko znak ręką woźnicy. Jednocześnie rzucił się w głąb karety, by ukryć strach i pomieszać, i nie chcąc się wydać, że go poznał. Przerazenie jego spotęgowało się nagle, bo zdało mu się, że Jerzmanowski po to wyrwał się z Orleanu, by na czele niewiadomo

już kogo, uderzyć nań w czasie podróży i porwać.

Trwało to jednak tylko sekundę, bo w tejże chwili woźnica zaciął świeżo zaprzężone konie i pojazd muszył z miejsca, by zaraz przejść w galop i przepaść w tumanach gęstej, porannej mgły; zanimby Jerzmanowski zdołał się w sytuacji zorientować.

Gdy ocknął się, karety nie było ani śladu.

— Wyprzedził mnie! — zaświtała mu rozpaczliwa świadomość, bo spojrzawszy na zziębniętą i potem oczekujące boki swego ulubionego rumaka, zrozumiał, że jeśliby dalej puścił się w galop, konisko padnie mu w drodze. Sam też czuł się zmęczony śmiertelnie po tylu nocach bezsennych i podróżach, jakie mu w ciągu ostatniego tygodnia odbywać przyszło, po trudach ostatniej kampanji, wreszcie po tej dzisiejszej okropnej nocy, i głód przy tem dokuczał mu srodze.

Tymczasem jednak szarpały go myśli:

— Jeśli Bausset stanie pierwszy, to co? to co?... Wyklamie się i wyłże ze wszystkiego... Oszuka Cesarza! Wythumaczy mu wszystko po swojemu... Odwróci uwagę... wprowadzi w błąd... A jeśli impreza z Gawronskim się nie uda? Chryste miłosierny!... Cesarzowa się wymknie... zdradzi swój tron... Francję... Nie, on nie może być pierwszy, przez Bóg żywy, nie może!... Wyprzedzę go jeszcze! — zdeterminował się nagle. — Konisko swoje zostawię i zmienię na byle bachwałę, głód zaspokoję i jak wicher, polecę za nim. Nie ujedzie

daleko, bo trakt wyboisty... Wyprzedzę go jeszcze...

Zeskoczył z konia i oddawszy go czempredzej stajennemu, poszedł za pachołkiem do stajen, by wybrać sobie nowego i zdolnego do odbycia dłuższej podróży, przede wszystkim ścigłego. Żał go ogarnął srogi wobec konieczności rozstania się ze starym, wiernym towarzyszem, który go przewiózł wpraw przez lodowe kry Berezyny i nosił potem przez całą kampanję saską i tę ostatnią z 1814 roku. Ale cóż miał robić, kiedy jest w grze byt-niebyt cesarstwa?!

Byle tylko zmienić bez dopłaty!

Czuł jednak Jerzmanowski, że po wielogodzinnej jeździe ledwo trzyma się na nogach. Dlatego wybrałszy szybko okiem znajęcy najwytrwalszego w biegu rumaka, który jednak nie mógł się mierzyć krwią z jego własnym, polecił go zaraz osiodłać i powłócił się do głównej izby gospody. Tam usiadł w kącie na ławie i kazał podać sobie na poczekaniu parzonej kiełbasy z jajecznicą. Gdy jednak cokolwiek posilił się i spoczął, ogarnęła go dopiero w całej pełni senność i znużenie. Mocował się przez chwilę z tą słabością, powtarzając w kółko, że musi muszyć natychmiast i wyprzedzić orleańskiego kurjera. Jednakże senność ogarnęła go nieprzeparcie. Nie ocknęła go wrzawa pijackich głosów.

Głowa pochylała mu się wreszcie sama na stół i tak usnął.

Nie śmiano go budzić.

Koziółki polityczne Gdańska.

Gdańsk. (A.W.) „Danziger N. Nachrichten“ przywiązuje wielką wagę do słów Chamberlaina, wypowiedzianych podczas sesji genewskiej o gospodarczej współpracy między Polską a Gdańskiem. Należy postarać się o to, aby słowa Chamberlaina nie pozostały tylko na papierze. Polska powinna natych-

miast zamiechać bojkotu i przyniec uroczyście, że nigdy tej broni wobec Gdańska stosować nie będzie. Należy przypuszczać, że apel Genewy zostanie w Polsce wysłuchanym z należytą powagą i bojkot gospodarczy Gdańska, który zadał życiu gospodarczemu poważne szkody zostanie powstrzymany.

Prowokacyjna propaganda pruska.

Gdańsk. (A.W.) W Gdańsku niejaki Hübner wygłasza odczyty o stanie Prus Wschodnich przed 150 laty. Są to odczyty propagandowe niemieckie, przedstawiające ówczesne Prusy Wschodnie jako obraz nędzy i barbarzyństwa pod rządami polskimi. Naturalnie, że mowca dodaje, że dopiero Fryderyk zaprowadził tam kulturę.

PAŃKA WŚRÓD WYDAWCÓW PISM PORNOGRAFICZNYCH.

Wiedeń. 15 bm. Niedawno donosiliśmy o zastrzeżeniu redaktora pisma pornograficznego w Wiedniu przez jednego z uczniów szkoły handlowej, — a dziś dowiadujemy się, że wszyscy redaktorzy pism pornograficznych w Wiedniu, których setki w dobie wojennej się namnożyło otrzymali od organizacji młodzieży katolickiej listy z wezwaniem, że o ile do czterech dni nie zamkną swoich trujących wydawnictw (Gefährliche) czeka ich ten sam los, co redaktora tygodnika „Er und Sie“. I tak zgłosiła się na policję niejaka Alibina Hubsch redaktorka pisma pornograficznego „Wir Beide“ z zawiadomieniem iż otrzymała wynok śmiertelny, jeśli do 20-go marca nie zamknie swego wydawnictwa. Alibina Hubsch nie zwracała początkowo na te pogrożki uwagi, aż dnia 14 bm. w czasie jej nieobecności wpadło do jej mieszkania czterech zamaskowanych młodych ludzi i steroryzowali służącą i pomocnika redaktorskiego, żądali wskazania, w którym pokoju znajduje się „die Gefährlich“. Widząc, że żydowskiej redaktorki w domu nie ma obiecali wizytę w najbliższej przyszłości i mieszkania Hubschowej opuścili. Następnego dnia po tej wizycie Hubschowa udała się o pomoc do komisariatu policji przy Favoritistenstrasse, który mło-

dych zamachowców skrzętnie poszukuje.

Po tym zajściu powstała wśród redaktorów pism pornograficznych, oczywiście żydów, olbrzymia panika.

Z TEATRU „NOWOŚCI“.

Cloclo.

Operetka w 3 aktach Fr. Lehara.

Wesoła farsa francuska w przeróbce na operetkę, znalazła powodzenie na wszystkich niemal scenach, począwszy od sceny maddunajskiej a skończywszy na krakowskiej, gdzie w sobotę przedstawiła się — wypełniającej po brzegi widownię — publiczności, w postaci ponętnej i starannie opracowanej. Jak wiemy z recenzji warszawskich i nadpeltwianskich — święci „Cloclo“ i tam swoje trjumfy.

W Krakowie przybrała Cloclo postać najpiękniejszej i najponętniejszej z primadon teatru „Nowości“ uroczą postać, pełnej wdzięku i finezji p. Czernekówna, na której bankach spoczywa też i spoczywać będzie całe powodzenie tej sztuki. Piękna primadonna, której zgrabna postać, niepospolita uroda, czarujący wdzięk, dowcip i talent śpiewacki składają się przedziwnie do odtworzenia tej figurenki, posiada nadto i wielkie warunki wokalne, by podołać wymaganiom partytury Lehara. Obok uroczej diwy święca trjumfy jej sympatyczni partnerowie pp. Tadeusz Pilarski (ju nior), Wesołowski oraz niezrównany Rewski w doskonale ujętej partii zarówno pod względem aktorskim, jakoteż zewnętrznym. Rola policjanta nie mogła w zespole „Nowości“ znaleźć lepszego wykonawcy nad p. Berskiego. P. burmistrzową „zrobiła“ starannie, lecz z przesadnym komizmem p. Kramusowa. Pełnemi wdzięku pokojówkami były pp. Wnękówna i Rela.

Muzyczka do „Cloclo“ nosi wszystkie cechy Leharskiej muzy, a choć nie daje nic nowego, poza

piosenką Cloclo w akcie II (o fatalnie przetłumaczonym tekście), to jednak solidną, choć bezpretensjonalną robotą muzyczną ujmuje słuchacza.

Wystawa nader staranna, barwna i doskonale dopasowana, nie wyzyskuje problemu nagości.

Na specjalne zaznaczenie zasłużyła praca i pomysłowość p. Ciesielskiego. Poza doskonale pomyslaną i świetnie oddaną sceną taneczną z życia apaszowskiego, wiele jest w świeżo opracowanej przezeń pod względem choreograficznym operetce, ewolucyj, momentów tanecznych, będących jego pomysłem a świadczącymi o bujnej koncepcji tego doskonałego mistrza tańca i pozy. — P. Mantówna ujmowała — jak zawsze — wdziękiem postaci i ruchów.

Chóry i orkiestra pod batutą p. Vesby'ego spełniały swe zadania składnie.

St. Bursa.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

JAJA.

Kraków 18 bm. Cena jaj świeżych w ubiegłym tygodniu wahała się we wschodniej i zachodniej Małopolsce od 110—112 zł za skrzynię towaru pierwszej jakości, loco stacja załadowicza. Dowozy małe. Tendencja zagranicą niezmienną. Ceny wahały się w Berlinie od 7 i pół do 8 fen. za sztukę w handlu hurtowym. W Wiedniu płać za jaja świeże 1200 k. a. szt.

BYDŁO I MIĘSO.

Bydgoszcz. 18 bm. Ceny hurtowe za 1 kg.: bydło rogate I-go g. 1.20—1.30, II-go g. 0.84—0.86, nierogaczyna I-go g. 1.38—1.42, II-go g. 1.30—1.34, owce I-szy g. 1.00. Spędzono od 2—14 bm. bydła rogatego 102, cieląt 169, nierogaczyny 595, owiec 49.

Kraków. 18 bm. Targowica miejska notuje w dniu 18 bm. buhaje 0.53—1, woły 0.64—1.05, krowy 0.50—1. jałówki 0.60—1, cielęta 0.67—1.10, nierogaczyna żywej wagi 1—1.25, bitej wagi 1.55—1.87. Ogólny spęd 2.813. Na miejscową konsumpcję 2.383, zagraniczną 168.

Łódź. 18 bm. Na rynku mięsnym trzoda chlewna w dalszym ciągu zwyżkowała, inne gatunki mięsa bez zmiany. Za 1 kg trzody chlewny żywej wagi żądano 1.60—1.90. Dowóz z powodu fatalnej pogody znacznie zmniejszony, zapotrzebowanie w dalszym ciągu minimalne.

Łódź. 18 bm. W tygodniu ubiegłym spędzono do rzeźni miejskiej: bydła rogatego 448, nierogaczyny 1785, cieląt 606, baranów 245, kóz 3, koni 247. Ubito: bydła 299, nierogaczyny 1747, cieląt 606, baranów 24, kóz 3, koni 2. Kupowano po uboju 1 kg 1.20—1.40, wieprzowiny 1.20—1.70, cielęciny 1.00—1.40, baraniny 1.30—1.40.

NABIAŁ.

Kraków. 18 bm. Tendencja na masło zwyżkowa. Poładz mała. Masło deserowe 6.80, stołowe 5.20, kuchenne 3.60.

M. i A. FISCHER.

Sensacja.

Redaktor naczelny „Wielkiego Dziennika“, Ernest Pontreche, czekał mi przedwczoraj popołudniu:

— Sprawa skończona, panie Fardot, angażuje pana do redakcji mojego pisma w charakterze reportera. Proszę przynieść pierwszy artykuł jutro wieczorem. Wydrukujemy go pojutrze, w pięćdziesiątym numerze porannym.

Pragnąłem na początek ogłosić w „Wielkim Dzienniku“ artykuł prawdziwie sensacyjny. Przez pół godziny zastanawiałem się, czy lepiej będzie uprosić o wywiad prezydenta Izby Deputowanych, czy też słynną gwiazdę sceniczną, pannę Polaïne.

— Wszyscy powtarzają nieustannie — pomyślałem wreszcie — że brzegi Sekwany służą w nocy za miejsce schadzek wszystkim apaszom stolicy. O ile wiem, żadnemu reporterowi, nawet słynnemu Maurycemu Ballowi nie przyszło dotąd na myśl, aby spędzić noc jedną pod arkadami któregoś z paryskich mostów. Dla czegożbym nie miał obrać sobie na dzisiejszy nocleg mostu Aleksandra III-go?

W parę godzin później przyodziałem się w strój, któryby elegancją nie osiągnął na siebie uwagi szałowych lokatorów owych okolic i śmiało podjąłem wykonanie oryginalnego projektu. Dziś mam rozłożony numer „Wielkiego Dziennika“, ujrzałem w nim z radością mój artykuł.

Z PRZEŻYC REPORTERA.

Nocleg pod mostem Aleksandra III-go. — Ryzykowna wyprawa. — Towarzysz noclegu. — Słów kilka o modzie apaszów. — Budująca rozmowa.

Noc była ciemna, wczoraj, skoro ustrojony w czapkę z kłapami poplamioną kurtkę z brązowego aksamitu i spodnie, które wskutek mnogich różnobarwnych łat upodobiły się do szkockiej welny, przybyłem pod most Aleksandra III-go.

Obiecywałem sobie, że wykażę bohaterską odwagę. Muszę jednak wyznać, że skoro przy błasie światła księżyca ujrzałem pod jednym ze słupów zainstalowanego już, jak u siebie w domu, lokatora, nieprzyjemny dreszcz przebiegł mi po plecach.

Przezwyciężyłem lęk i wyciągnąłem się również u stóp filaru.

Pomyślałem tylko, że byłem pewny, iż stwór mój odpowiada modzie apaszów. Przyglądając się szczegółowo ubraniu mego towarzysza noclegowego, doszedłem do przekonania, że muszę wyglądać jak apasz z operetki.

Apasz prawdziwy — wiem to już teraz — nie wkłada na siebie czapki o trzech kłapach, ani kurtki aksamitnej, ani spodni pseudo-szkockich. Prawdziwy apasz stwór się w czapkę cyklisty, nasuniętą mocno na uszy, w zamocowaną szarą, obciętą na poziomie bioder i sportowe spodnie, spadające niedbale aż do połowy łydek!...

Rozmowa z podobnym indywidualum musiała stać się oczywiście wysoce interesująca. Godzina piąta rano wybiła na zegarze dworca kolejowego. Przysunąłem się do mego towarzysza, przebywając przelotnie paru metrów, dzieląc mas od siebie.

Trzeba było pozyskać jego zaufanie. Niedbale zwróciłem mu się, że dnia poprzedniego zamontowałem stancja, który nie chciał od razu ofiarować mi swego zeganika.

Zwietenia moje osiągnęły pożądaną skuteczną. Potworny apasz nie zawahał się odpowiedzieć mi z koleki, jak spędził dzień poprzedni.

Posłuchajcie tylko, człowiek, z którym rozmawiałem, przed ośmiu godzinami zakusił wilasmonecznie stercą przelotką, aby odbrać jej 12 franków i 50 centymów, które miała przy sobie...

Jehan Fardot.

Okolo godziny trzeciej zamierzalem wyjść, ażeby zebrać powinszowania od redaktora i kolegów. Goniec „Wielkiego Dziennika“ zadzwonił do mojego mieszkania.

Przyniósł on numer „Depeszy“, który p. Ernest Pontreche polecił wręczyć mi. Obok tego przyniósł także list.

Gożyczkowo rozewaliśmy kopertę i przeczytałem: „Czy czytuje pan czasem „Depesze“ panie Fardot?... Polecam panu numer dzisiejszy. Jest tam artykuł, który niewątpliwie pana zainteresuje.

Gożyczkowo rozłożyłem numer dziennika.

Jakież wystawić moje zdumienie?

Fotografia, umieszczona na czwartej szpalcie pierwszej strony przedstawiała mnie, mnie, Jana Fardot, w przebraniu, w które ukostiumowałem się onegdaj! Pod tem zdjęciem zaś widniał długi artykuł z podpisem „Maurycy Ba!“

PRZEŻYCIE REPORTERA.

Noc pod mostem Aleksandra III-go. — Kilka godzin w luksusowym hotelu pp. Apaszów. — Niezbyt wygodny nocleg. — Znajomość z panem, który dobrze zużytkowuje swój czas.

Mówi się często o „apaszach“, a jednak niewiele spotykamy ludzi, którzyby oglądali zbliska prawdziwego apasza.

Przypuszczałem, że mała wyprawa do królestwa tych panów może być wcale interesująca. Zrezygnowałem onegdaj w nocy z bezpieczeństwa i spokoju mego szczerze zamkniętego mieszkania, przyodziałem się w stercę, czapkę szarą, którą zredukowałem do rozmiarów kurtki i zniszczone spodnie sportowe. Udałem się na nocleg pod most Aleksandra III-go...

...Leżałem od paru minut pod filarami mostu, skoro jakiś indywidualum przyszło i położyło się o dziesięć metrów odemnie pod słupem sąsiednim.

Po cóż miałbym udawać bardziej nieustraszonego, niż istotnie jestem? Na myśl o spędzeniu nocy w towarzystwie takiego osobnika zimny pot wystąpił mi na czole.

Nie uśmiechajcie się wzgardliwie, czytelnicy! Spójrzcie raczej na podobną tej niezbyt miłej osobistości, którą o świcie udało mi się uchwycić niepostrzeżenie na kliszę mego klaszonnego aparatu fotograficznego.

Czyż w swej czapce o trzech kłapach, kurtce z brązowego aksamitu i szkockich spodniach nie wygląda on na skoczzonego bandytę? Jego dziki wzrok, odstające uszy, szpiczasta głowa wskazują aż nadto wyraźnie przestępcę urodzonego, zatwardziałego, niewieźlonego!...

Przekład J. B.

**Znakomita
Herbata
z Wieżą**
wszędzie do nabycia
SZARSKI i SYN
2156 w Krakowie.

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO.

Czwartek: „Don Juan“.
Piątek: „Don Juan“.

REPERTUAR OPERETKI „NOWOŚCI“.

Czwartek: „Cloclo“.
Piątek: „Cloclo“.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA“.

Czwartek: „Nasi najserdeczniejsi“.
Piątek: „Nasi najserdeczniejsi“.

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH:

Nowości: „Carewicz“; dramat podług arcydzieła G. Zapolskiej w 7 aktach.
Promień: „W sobotnią noc szaleją kobiety“; tragikomedja w 8 aktach.
Reduta: „Pajaki Paryża“. Ostatnia część jako odrębna całość. 10 wielkich aktów! Program 2-godzinny!
Sztuka: „Świat i półświatk“; wspomniany dramat erotyczny sensacyjny w 8 wielkich aktach.
Uciecha: „K. K. K.“ (Kobiety, kobiety i karty); poetyzny dramat wytwórni Paramount w 8 aktach. Ponadto komedja amerykańska w 2 aktach „**Król mody“.**
Wanda: Wzmowienie: „Pat i Patachon fotografami“; wesela komedja w 6 aktach. Nad program „**Olimpiada“.**

NEKROLOGJA.

Ludwik Sedlaczek, dyrektor katolickiego Związku Krakowców, zmarł 16 marca w 61 roku życia. Pogrzeb dziś 19 marca o godz. 10 rano z kaplicy cmentarnej.

DYZURY NOCNE APTEK

czwartek 19 bm.:

Apteka pod Złotym Słoniem, Grodzka 22. — Apteka pod Złotym Lwem, Długa 4. — Apteka w Nowej Wsi, Kazimierza W. 31. — Apteka pod Trzema Gwiazdami, Rakowicka 12.

— xox —

Rozkład pociągów osobowych

przychodzących i odchodzących ze stacji krakowskiej
Ważny do 4 czerwca 1925

Czas	Odjazd do	Czas	Przyjazd z
0:05	Warszawy	1:26	Plotowie
1:55	Lwowa	1:48	Lwowa
2:15	Plotowie	5:10	Łodzi
4:00	Piotrowic	5:15	Stryja
6:40	Lwowa	5:52	Zakopanego
7:05	Katowic	6:00	Poznanla
7:35	Zakopanego	6:20	Warszawy
7:55	Lwowa	6:48	Lwowa
8:25	Wieliczki	6:55	Nowego Sącza
8:35	Warszawy	7:25	Bielska
8:50	N. Sącza	7:28	Wieliczki
10:05	Poznanla	7:45	Lubina
10:25	Żywca	8:35	Warszawy
10:25	Rzeszowa	9:45	Lwowa
13:15	Lwowa	9:50	Piotrowic
13:30	Zakopanego	10:40	Cieszyna
14:10	Warszawy	12:50	Katowic
14:20	Piotrowic	13:40	Lwowa
14:30	Niepołomic	15:06	Zakopanego
15:20	Przemysła	15:40	Piotrowic
17:05	Katowic	16:18	Katowic
17:45	Bielska	16:25	Lwowa
19:15	Warszawy	16:50	Warszawy
19:50	N. Sącza	17:00	Niepołomic
20:10	Lubina	18:20	Wieliczki
20:20	Wieliczki	18:45	Lwowa
21:15	Lwowa	19:00	Piotrowic
21:45	Łodzi	20:20	N. Sącza
22:20	Poznanla	20:50	Poznanla
22:25	Krynicy	21:10	Zakopanego
23:20	Lwowa	21:25	Przemysła
23:35	Zakopanego	21:50	Lwowa
16:15	Trzebini	22:05	Warszawy
		16:40	Piotrowic

Tłustym drukiem oznaczają pociągi pospieszne.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA W DNIU 18 BM.:

Grand Hotel: Baron Jan Benke — Kamwodrza; Bronisława Dermatorowicz — Radzym; Zygmunt Łączyński — Rokowice; Maurycy Kulusz — Warszawa; Hr. Bogdan Załuski — Iwonicz; Aleksander Klemming — Stokholm; Wacław Niemirowski — Warszawa; Wład. Wolański — Grzymaków; Kornel Krzeczunowicz — Lwów; Stefan Traczewski — Słowita; Roman Strojnowski — Lwów; Ryszard Reder — Amsterdam.
Hotel Saski: Kazimierz Rago, por. — Zakopane; Mieczysław Urbański — Haczów; Władysław Węgrzynowski — Lwów; Gustaw Ruslander — Warszawa; Horwald

OGŁOSZENIE.

do P. Konsumentów gazu w Krakowie.

Dyrekcja Krakowskiej Gazowni miejskiej zapowiada, że dla dogodności P. T. Konsumentów i obniżenia kosztów manipulacji zmieniła dotychczasowy sposób inkasowania należności za gaz. Zmiana polega na tem, że inkasenci zaopatrzeni w legitymacje z foto grafją odczytują stany gazomierzy, wystawiają rachunki na miejscu i zaraz inkasują należności P. T. Konsumentów, którzy płacą należności zaraz, otrzymują polkwitowane rachunki, zaś niepłacący, otrzymują kolorowe uprzedzenia, na podstawie których mogą zapłacić należność do 3-ch dni, bądź to w sklepie Gazowni przy ul. Szepepańskiej, bądź też w kasie Gazowni przy ul. Gazowej 16.

We własnym interesie P. T. Publiczności leży płacenie rachunków zaraz do rąk inkasentów, względnie dotrzymanie 3-dniowego terminu zapłaty, gdyż przez to zaoszczędzą wiele czasu, a nadto nie narażą się na znaczne, w uprzedzeniu podane koszty, połączone z zamknięciem i otwarciem dopływu gazu.

Uprasza się też P. T. Konsumentów o ułatwienie inkasentom czynności przez udostępnienie odczytywania stanów gazomierzy o każdej porze dnia.

Wyrok w procesie przeciw wywiadowcom policyjnym.

Kraków, 19 marca.

Wczoraj zakończyła się przed ławą przysięgłych w krak. sądzie okręg. karnym głośna rozprawa o zbrodni nadużycia władzy urzędowej przez dwu wywiadowców policji Dobrzańskiego i Walligórskiego, oraz ich współnika Genina. Jako ostatni świadek przesłuchany został kierownik E. U. S. „pod telegrafem“, kom. Szwarc, który stwierdził, że postępowanie obu wywiadowców było niezgodne z przepisami służbowymi. Oskarżeni bowiem nie mieli prawa zatrzymywać zakwestjonowanych Bertigowi 500 dolarów, lecz obowiązani byli bezwzględnie przekazać je do księgi depozytowej i równocześnie sporządzić doniesienie urzędowe.

Po zamknięciu postępowania dowodowego wygłosili przemówienie prok. Szwakopf, zastępca poszko-

dowanego adw. dr. Goldblatt, oraz obrońcy dr. A-schenbrenner, dr. Weber i dr. Abrahamer, poczem przewodniczący s. s. o. dr. Frackiewicz zsumował wyniki rozprawy. Sędziowie przysięgli co do wszystkich trzech oskarżonych 12-ma głosami zatwierdzili pytania w kierunku zbrodni nadużycia władzy urzędowej przez wymuszenie i przywłaszczenie 500 dolarów, wobec czego trybunał skazał Dobrzańskiego i Genina, każdego na 3 lata, zaś Walligórskiego na dwa lata ciężkiego więzienia z obostrzeniami. Nadto orzekł trybunał wydalenie Genina jako poddanego rosyjskiego z granic Państwa po odsiedzeniu kary. Na wniosek prokuratora trybunał z uwagi na niebezpieczeństwo ucieczki zamordził natychmiastowe aresztowanie Dobrzańskiego i Walligórskiego, którzy odpowiadali z wolnej stopy.

Napad rabunkowy pod lasem.

Bandyta napadł i obrabował ofiarę za namową żony obrabowanego.

Kraków, 19 marca.

Dnia 11 grudnia 1923 r. o g. 5, idąc do Brzeska na jarmark, spotkał się na drodze polnej między Borzęcinem a Przybonowiem Paweł Badowski z Borzęcina, pow. Brzesko z pewnym osobnikiem, który mu oświadczył, że szuka skradzionych koni, a równocześnie szybkim ruchem przyłożył mu rewolwer do głowy, drugą zaś ręką wyciągnął mu z kieszeni 10,500.000 Mk. wraz z dwiema chustkami białymi do nosa.

Po odebraniu powyższej kwoty osobnik uderzył Badowskiego kilka razy kołem po nogach i rękach, grożąc mu zastrzeleniem, a następnie zbiegł w stronę pobliskiego lasu.

Dopiero po roku udało się policji w Borzęcinie ująć sprawcę w osobie Stanisława Dudy, lat 26, którego odstawiono dnia 18 lutego br. do sądu powiatowego w Radłowie.

Moralnym sprawcą wyżej opisanego rabunku była Rozalja Badowska, żona napadniętego, która nie chcąc, by jej mąż Paweł Badowski przeprowadzał bez jej woli proces cywilny, namówiła Dudę, aby napadł na jej męża, który w tym dniu wybrał się właśnie do adwokata w Brzesku, celem rozpoczęcia procesu i aby dokonał na nim rabunku, zrabowane zaś pieniądze, aby jej oddał.

Duda uległszy namowie Badowskiej faktycznie dokonał rabunku. Do winy przyznał się całkowicie.

Pachter — Warszawa; Marjan Lemejda — Katowice; E. M. Goldenberg — Wiedeń; Gerhard Kohrig — Gdańsk; Hersz Honigstein — Warszawa; Wiktor Jurystowski — Srem.

Błogosławieństwo Ojca św. dla Stow. kat. stróżów.

Delegacja stowarzyszenia katol. stróżów złożyła w dniu 14 marca br. Najprzew. Ks. Biskupowi Adamowi Stefanowi Sapieszce podziękowanie za przysłanie stowarzyszeniu pisma z udzieleniem Apostoła. Błogosławieństwa od Ojca św. Piusa XI i Arcypasterskiego Swego Błogosławieństwa z życzeniem dalszego pomyślnego rozwoju tak pożytecznego stowarzyszenia, które w b. roku obchodzi 25-letni jubileusz swego istnienia, zwracając się do prezesa stow. z poleceniem, aby przybył powtórnie przed samym obchodem uroczystości jubili, w celu dalszego porozumienia się. Konferencja w Związku stróżów odbyta dn. 15 bm. naznaczyła czas obchodu jubileuszu na Zielone Święta, o czem na czasie doniosą afisze. W czasie konferencji ks. kurator kan. Wł. Mikulski oświadczył, że dołoży wszelkich starań, aby uroczystość wypadła jak najpoważniej i wezwał wszystkich stróżów i stróżki do gremjalnego wzięcia udziału w uroczystości jubileuszowej. (Biuro Związku Zwierzyniecka 7).

nych oraz dyrekcji zakładów naukowych, najnowsze rozporządzenia i okólniki ministerjalne w sprawie zwalczania chorób zakaźnych w szkołach. Szczególną uwagę zwraca ministerstwo na należytą czystość budynków i lokali szkolnych, tudzież dziedzińców, studzien i ustępów. Przynajmniej 3 razy do roku należy dokonywać gruntownego czyszczenia wszystkich pomieszczeń szkolnych i obejścia szkolnego. Wodę ze studzien należy co pewien czas poddawać badaniu bakteriologicznemu. Ministerstwo zaleca pouczenie młodzieży szkolnej podczas wykładów nauk przyrodniczych o znaczeniu chorób zakaźnych, sposobach ich szerzenia się oraz środkach, jakimi je można zwalczać.

Każda szkoła obowiązana jest prowadzić specjalną „książkę sanitarną“, kontrolowaną przez lekarzy szkolnych, oraz wizytatorów i inspektorów. Przepisy szczegółowe, wydane przez ministerstwo dotyczą postępowania z dziećmi, dotkniętymi chorobą zakaźną.

W ZWIĄZKU Z UTWORZENIEM 6 PAŃSTWOWYCH ZARZĄDÓW DROGOWYCH W KRAKOWIE, Białej, Nowym Targu, Nowym Sączu, Jasle i Tarnowie w miejsce dotychczasowych 10-ciu zarządów otrzymujemy dalsze informacje o sprawach, dotyczących dróg wojewódzkich, tj. byłych dróg krajowych i państwowych. Sprawy te zostały wyłączone z pod kompetencji okręgowej dyrekcji robót publicznych w Krakowie i będą odąd prowadzone przez „okręgowe zarządy dróg samorządowych“, podlega-

W SPRAWIE ZWALCZANIA CHOROÓB ZAKAŻNYCH W SZKOŁACH. Kuratorjum szkolne w Krakowie rozesłało do wszystkich inspektorów szkol-

jące tymczasowemu wydziałowi samorządowemu we Lwowie.

W tym celu utworzono następujące okręgowe zarządy: 1) w Krakowie (na powiaty Kraków, Chrzanów, Wieliczka), 2) w Wadowicach (na pow. Biata, Myślenice, Wadowice, Żywiec), 3) w Bochni (na pow. Bochnia, Brzesko, Dąbrowa, Mielec, Piszno, Ropczyce, Tarnów), 4) w Nowym Targu (na pow. Nowy Targ), oraz 5) w Nowym Sączu (na pow. Gorlice, Grybów, Jasło, Limanowa, Nowy Sącz). Drogi samorządowe powiatowe pozostają, jak dotąd, pod zarządem wydziałów powiatowych. Zorganizowanie dróg powiatowych w ramach okręgowych zarządów nastąpi do dnia 1 lipca br.

ODSLONIĘCIE TABLICZY PAMIĄTKOWEJ ROTMISTRZA BOCHENKA. Wczoraj jako w przeddzień imienin ks. Józefa Poniatowskiego, którego nazwę nosi 8 p. uliców, odbyła się w kościele św. Piotra msza żałobna za poległych ułanów i oficerów pułku. Mszę żałobną odprawił gen. kapelan ks. Niezgoda, poczem nastąpiło odsłonięcie tablicy pamiątkowej celem uczczenia śp. rotmistrza Lucjana Bochenka. — Przed odsłonięciem ks. Niezgoda w pięknych słowach przedstawił ważność uroczystości, w których dziadowie i prawnicy pod wodzą ks. Józefa chcieli wywaleczyć byt niezależny.

W uroczystości wzięli udział: wojewoda Kowalikowski, rektor Uniw. Jag. Zimmermann, dry. Pachonński, gen. Szeptycki, gen. Tinz, dowódca O. K. gen. Kuliński ze swym zastępcą gen. Dziwanowskim, kom. O. W. płk. Augustyn, płk. dr Tadeusz Piotrowski oraz liczny korpus oficerski.

SPÓR O WIELKI ZAPIS DLA AKADEMJI UMIEJĘTNOŚCI. Jak donoszą z Przemyśla, zmarły przed kilku laty śp. Paweł Tyszkowski pozostawił był testament, w którym zapisał prawie cały swój nieruchomy majątek, mianowicie kilkanaście wsi w powiatach dobromińskim i liseckim, Akademii Umiejętności w Krakowie. Obecnie odnaleziono testament z późniejszą datą, czyniący generalnym spadkobiercą krewnego czy imiennika śp. Tyszkowskiego, Notariusz wiedeński, u którego testament ten był złożony, przesłał go już przemyskiemu sądowi.

Z IZBY HANDLOWO-PRZEMYSŁOWEJ donoszą nam, że przy legacji polskiej w Bukareszcie utworzone zostało stanowisko radcy handlowego, które obejmuje w najbliższym czasie dr Artur Smutny, zamieszkały od lat 20 w Rumunii i obznajomiony dokładnie z tamt. stosunkami gospodarczymi. Nowo mianowany radca handlowy oświadcza gotowość utrzymywania ścisłego kontaktu z kołami gospodarczymi zainteresowanymi w rozwoju stosunków handlowych z bliskim Wschodem. Przemysłowcy i kupcy polscy będą też mogli korzystać z pomocy i poparcia radcy handlowego w czasie pobytu w Rumunii.

GOŚCIE JUGOSŁOWIAŃCY W KRAKOWIE. W sobotę odbędzie się w sali konferencyjnej magistratu o godz. 5 popoł. posiedzenie komitetu obywatelskiego celem ustalenia programu przyjęcia wycieczki jugosłowiańskich słuchaczy uniwersytetu akademickiego „Obilic”. Wycieczka przybywa do Krakowa 31 marca.

PRZED PRZYJAZDEM SZEFA TYMCZ. WYDZ. SAMORZĄDOWEGO DO KRAKOWA. Dziś przybywa do Krakowa szef Tymcz. Wydz. Samorządowego Kędzior, b. min. robót publicznych i senator, celem odbycia konferencji z przywódcami politycznymi i wyższymi urzędnikami w sprawie zmian w tymczasowym zarządzie miasta.

ROZSZERZENIE CMENTARZA RAKOWICKIEGO. Jak się dowiadujemy, sprawa oddania gruntów gminie miasta Krakowa dla rozszerzenia cmentarza rakowickiego została definitywnie załatwiona. Mianowicie ministerstwo robót publicznych w porozumieniu z ministerstwem rolnictwa oświadczyło się za przychylnym załatwieniem tej sprawy. Równocześnie jednak postawiono warunek, że w zamian za te grunty gmina odda rządowi 48.000 m. kw. (a więc około 8 morgów) gruntu na Bonarce, zakupionych niegdyś przez dr. Leo od „Odbudowy kraju”, a sprzedanych później miastu. Gruntu te, leżące między stacją w Bonarce a drogą prowadzącą do Łagiewnik, stanowiły przedmiot sporny między władzami rządowymi a gminnymi z tego tytułu, że poprzednim posiadaczem ich była austriacka rządowa instytucja, a mianowicie „Odbudowa kraju”, z którego to powodu rząd rościł sobie pretensje do tych terenów. Na mocy obecnego załatwienia sprawy połowa tego gruntu przeszłaby na własność rządu, połowa zaś pozostałaby własnością gminy i przeznaczona ma być na wybudowanie nowej remizy tramwajowej. Jeszcze bowiem w ciągu bieżącego roku projektowanym jest przedłużenie linii tramwajowej Nr. 6 pod zakład kąpielowy Matecznego na Podgórze, poczem linia ta doprowadzona zostanie na Bonarkę.

EGZAMINA DOJRZAŁOŚCI. Egzamin dojrzałości w gimnazjach okręgu szkolnego krakowskiego odbędzie się w następujących terminach:

a) w gimnazjach państwowych: Biata 25—27 maja; Bochnia 25 maja do 3 czerwca; Brzesko 15—17 czerwca; Chrzanów 2—6 czerwca; Dębica 25—29 maja; Gorlice 3—6 czerwca; Jasło 15—20 czerwca, Kraków, św. Anny 8—12 czerwca; św. Jacka 8—10 czerwca; Sobieskiego 2—6 czerwca, Henryka Sienkiewicza 5—16 czerwca; gimnazjum V 8—10 czerwca; gimnazjum VI 8—12 czerwca; gimnazjum VII 8—16 czerwca; żeńskie 27 maja do 6 czerwca, Mielec 8—10 czerwca; Myślenice 19—20 czerwca; Nowy Sącz I. 8—12 czerwca, Nowy Sącz II. 3—6 czerwca; Nowy Targ 8—13 czerwca, Tarnów I. 2—13 czerwca; Tarnów II. 2—4 czerwca; Wadowice 15—19 czerwca; Zakopane 5—10 czerwca.

b) w gimnazjach prywatnych: Jasło 22—24 czerwca; Kraków Jaworskiego 8—10 czerwca; Ks. Salezjanów 18—19 czerwca, Ks. Misjonarzy 30 maja; I. żeńskie 20—25 czerwca, Królowej Jadwigi 25—26 maja; H. Kaplińskiej 12—13 czerwca; SS. Urszulanek 3—6 czerwca; Nowy Sącz żeńskie 13—16 czerwca, Oświęcim 28—29 maja, Tarnów SS. Urszulanek 4—6 czerwca; Elizy Orzeszkowej 15—16 czerwca; Wieliczka 15—17 czerwca; Zbylitowska Góra 13 czerwca.

DOCHODY TARGOWICY MIEJSKIEJ wskutek zwiększających się spędów zwierząt rzeźnych i podwyższenia opłat targowych stale wzrastają. Na rok 1925 wstawiono do budżetu kwotę 200 tys. zł. W najbliższym czasie ma się wykonać roboty konserwacyjne, a w szczególności odrestaurować stajnie, które wykomane były jeszcze w roku 1908 ze starego drewnianego materiału.

USZKODZENIE POMNIKA GRUNWALDZKIEGO. Od pewnego czasu przechodnie, idący placem Matejki zwracają uwagę, że na granitowym cokole pomnika grunwaldzkiego od strony ul. Paderewskiego brakuje jednej spiszowej tarczy herbowej obok napisu: „Braciom na otuchę”. Ponieważ na ten temat obiegały po mieście przeróżne pogłoski, przeto wyjaśnić należy, że przed kilku tygodniami towarzysztwo ochrony zabytków m. Krakowa oddało tarczę tę do naprawy, gdyż okazało się, że jest uszkodzona, skrzywiona i obnawiana z ogniw łańcuchowego. Po uskutecznieniu naprawy tarcza będzie znowu przymocowana na dawnym miejscu. Zaznaczyć należy, że również druga tarcza od strony ul. Warszawskiej jest skrzywiona i słabo umocowana, wobec czego należałoby pomyśleć o zabezpieczeniu i tej tarczy.

ROZPRAWA O KRADZIEŻ BLACHY NA KOPULĘ KOŚCIOŁA ŚW. PIOTRA. Na wczorajszy dzień wyznaczona była w sądzie okręgowym w Krakowie rozprawa przeciwko 15 osobom, oskarżonym o kradzież, względnie sprzedaż blachy, przeznaczonej na pokrycie kopuły kościoła św. Piotra. Rozprawa rozpisana na dwa dni, nie doszła do skutku z powodu niejawienia się kilku oskarżonych. Przewodniczący s. s. o. Ksiądzki wydał nakaz doprowadzenia obwinionych i odroczył rozprawę.

POŻAR NA ULICY MIODOWEJ. Wczoraj o godz. 3 popołudniu zawezwano straż pożarną do składu elektro-mechanicznego Karola Bilskiego przy ul. Miodowej 12, gdzie na poddaszu III-go piętra zapaliła się drewniana ścianka od rozżarzonego żelaznego piecyka. Straż pożarna wykąbała pokrycie dachowe na przestrzeni 4 metrów, poczem ogień stłumiła. Szkoda wynosi około 2000 zł.

NAGŁY ZGON INŻ. ALBRECHTA. Onegdaj wieczorem w czasie obrad „Zespołu” zmarł nagle na udar serca inż. Albrecht, radca budownictwa, nacz. wydziału w okręgu dyrekcji robót publicznych w Krakowie. Obrady na znak żałoby przerwano. Lekarz pogotowia ratunkowego skonstatował zgon.

NIE MORDERSTWO, LECZ SAMOBÓJSTWO. Przeprowadzona wczoraj popołudniu sekcja zwłok Ojczykówny, znalezionych w Miłkowie za rogatką łobzowską, wykazała, że nie zachodzi tu wypadek morderstwa, lecz, że Ojczykówna popełniła samobójstwo wskutek rozstroju nerwowego. Przy sekcji obecnym był sędzia dr. Czerny. Pogrzeb denatki odbył się dn. 18 bm. o g. 11 rano z kaplicy cmentarnej.

Z OPERETKI „NOWOŚCI“. Dziś i coiznienie „Cloclo”, operetka w 3 aktach Lehara z Czernekówną w roli tytułowej, która codziennie zapelnia widowisko, dla swojej pięknej nawskróś modern muzyki i pełnego humoru libretta, oraz niezrównanej gry sympatycznych wykonawców pp. Czernekówny, Pylarskiej, Wesolowskiej, Berskiej, Rewskiej i innych. Prawdziwą sensację budzi balet „Aparze” Ciesielskiego i Martonowej.

„JÓZEFÓWKĘ“. K. S. „Urania” w Krakowie urządza dziś we czwartek 19 marca br. w sali przy ul. Radziwiłłowskiej 4 „Józefówkę”. Początek o godz. 9 wieczorem. Pozostałe zaproszenia wydają firmy J. Głogowiecki Lijnia A-B 43 i Amastazw Froncz, ul. Florjańska 17.

Komitet dr Bron. Feller, kpt. Rerutka Piotr, por. Filas Stan.

ZE SPORTU.

CRACOVIA—POLONIA. W niedzielę, dnia 22 marca br. odbędą się zawody piłki nożnej między mistrzem stolicy „Polonią” a Cracovią. Ostatnie spotkanie powyższych drużyn odbyło się w roku ubiegłym w Warszawie i zakończyło się klęską Cracovii w stosunku 1:4. Ponieważ pierwsze mecze Polonii w bieżącym sezonie przyniosły jej wysokocyfrowe zwycięstwa (Warszawianka 10:0, Turcy z Łodzi 5:1) i świadczą o doskonałej formie drużyny, przeto mecz niedzielny będzie niewątpliwie niezwykle interesujący, tem bardziej, że drużyna Cracovii będzie się starała powetować poniesioną w Warszawie porażkę.

CIĘŻKA ATLETYKA.

Międzymiastowy Turniej T. S. Wisła urządzony staraniem ruchliwej Sekcji Ciężkoatletycznej zgromadził kilkudziesięciu zapasników z Krakowa, Poznania, Górnego Śląska. Zapasy odbywały się w łaskawie udzielonym przez p. dyrektora Gawlikowskiego kinie „Nowości” i zgromadziły wcale liczne grono widzów, a zwłaszcza w niedzielę. Sport ciężkoatletyczny amatorski nie budzi wśród publiczności tego entuzjazmu, gdyż amatorzy walczą bezinteresownie.

Bieg na przełaj, urządzony w Poznaniu w dniu 15 bm. zgromadził na starcie 21 zawodników; zwycięstwo przypadło stantującemu poza konkursem Szelestowskiemu z Warszawy; dalsze miejsca przypadły Szwarcowi (Warta), Kłapucie i Magierowi. Trasa wynosiła 3.500 m.

—be.—

GIEŁDA.

Kraków 19 marca.

Na giełdzie efektów ruch słaby. Tendencja utrzymana. Rynek dewizowy martwy — podobnie jak i pogiędzie.

Akcje. (Cyfry w złotych).	W transakcji:
Bank Hipoteczny	0.59
Bank Małopolski	0.32
Ziemiański Bank Kredytowy	0.15
Zieleniewski	14.35—14.75
II. Cegielski Poznań	0.55
Trzebinia żelazo	0.57
Parowozy	0.65—0.67
Tepege	1.60—1.65
S. W. Niemojewski	0.65—0.58
Cmielów	0.53—0.55
Krakus	0.95
Chodorów	4.60—4.75
A. Piasecki	1.75

AKCJE NA POGIĘDZIU.

Lokomotywy 0.50; Nobel 1.75.

KRAKOWSKA GIEŁDA PIENIEŻNA.

Praga 15.55 (cz.); Berlin 1.23.90.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Akcje: Bank Handlowy 7.00; Bank Związku Spółek Zarobkowych 11.15; H. Cegielski Poznań 0.58; Parowozy 0.65; Starachowice 2.21; Zieleniewski 14.55; Żyrardów 72.15; Nobel 2.10; Haberbusch 6.60.

GIEŁDA W ZURYCHU.

Zamknięcie giełdy: Paryż 26.90; Londyn 24.79 i pół; Nowy Jork 5.186; Belgja 26.27; Włochy 21.12; Hiszpanja 73.65; Holandia 207.25; Berlin 1.233. Wiedeń 73.05; Sztokholm 139.75; Oslo 80; Kopenhaga 94.25; Sofja 377.50; Praga 15.40; Warszawa 100; Budapeszt 0.71 i siedem dziesiątych. Białogród 8.32 i pół; Ateny 7.80. Konstantynopol 265; Bukareszt 252.50; Helsingfors 13.05; Buenos Aires 195.50.

GIEŁDA WIEDENSKA.

Kursy papierów polskich w tysiącach koron austr.: Bank Hipoteczny 8; Silesja 12; Fanto 202; Galicja 1278; Nafta 160; Sobotnica 192. Karpaty 142.

SYTUACJA W PRZEMYSŁE I HANDLU MAŁOPOLSKIM. (Mor). Według informacji pochodzących z Izby handlowej i przemysłowej stosunki przemysłowo-handlowe nie zmieniły się zasadniczo, gdyż na wszystkich gałęziach przemysłu i handlu ciąży balast wysokiej stopy procentowej. Uzyskanie amerykańskiej pożyczki podziękowało ożywczo, budząc nadzieję samacji w kierunku kredytowym, Przemysł węglowy w Zagłębiu krakowskim i dąbrowskim pracuje dotychczas 3—4 dni w tygodniu, spotykając się na targu wewnętrznym z konkurencją węglą górnośląską o wyższej sile kalorycznej, gdyż węgiel górnośląski przy trudnościach eksportowych oparuje targi wewnętrzne.

Przemysł drzewny, mebli giętych i przemysł koszykarski przechodzą jeszcze ciągle silną stagnację. Przemysł naftowy i rafineryjny z powodu podatków pochłaniających poważną część kapitałów obrotowych zmuszony jest do ograniczenia produkcji dochodzącej do normy przedwojennej. Przedsiębiorstwa naftowe czynią starania o 6-cio miesięczną prolongatę spłat podatku akcyzowego oraz zwolnienie od podatku eksportowego. Przemysł spożywczy z młynarstwem na czele przechodzi dalszy kryzys. Przemysł spirytusowy zaznacza pogorszenie, gdyż objęty monopolami, tem przemysł otrzymuje z dyrektora monopolu małe ilości surowca do rafinady. Przemysł żelazny i maszyn rolniczych cierpi z powodu niekorzystnej polityki celnej a podatek obrotowy ciąży dwu i trzy krotnie na niektórych artykułach, odbierając możliwość konkurencji z zagranicą. W przemyśle tekstylnym i szczerbim karkim zaznacza się pewna poprawa, zaś w przemyśle graficznym znaczna poprawa, gdzie skończyły się zupełnie bezrobocie. Przemysł ceglarski pracuje nadal z deficytem. Dla ogólnej samacji wszystkich gałęzi przemysłu koniecznym jest uzyskanie długoterminowego kredytu, który umożliwi konkurencję z produkcją zagraniczną.

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny
ALEKSANDER BŁĄZEJOWSKI.

ADMINISTRACJA OTWARTA od godziny 9—12 w południe i od godziny 4—7 wieczorem.

OGŁOSZENIA

Drobne ogłoszenia dla poszukujących pracy — 50 gr.

WŁADYSŁAW ROPSKI

Centrala: Rynek Główny 39. Linja A-B. Kraków.
Filja: Rynek Główny 30. Linja C-D. Kraków.
Telefon 4102 i 8529.

Główne biuro kupna i sprzedaży kamienic, domów, wili itp.

Ma do sprzedania poniżej podane objekta:

KAWIARNIE oraz sklep korzenny z mieszkaniem w Krakowie przy ruchliwej ulicy sprzedaje firma Władysława Ropskiego, Rynek 39 lub Rynek 30.

KILKA gospodarstw większych i mniejszych w Małopolsce, Kongresówce, Poznańskiem, na Górnym Śląsku i Pomorzu ma do sprzedania firma Władysława Ropskiego, Rynek 39 lub filja Rynek 30.

MAJĄTEK ziemski 180 mórg w okolicy Krakowa wraz z inwentarzem żywym i martwym oraz wszelkimi zabudowaniami sprzedaje firma Władysława Ropskiego Rynek 39 lub filja Rynek 30.

KOŁO KRYNICY gospodarstwo 54 mórg, w tem 5 mórg lasu, wszelkie zabudowania gospodarcze, dom mieszkalny murowany 7 ubikacyj, nadaje się na restaurację lub mleczarnię. Cena 11.000 dolarów. Sprzeda firma: Władysława Ropskiego, Rynek 39, lub Rynek 30.

KOŁO WADOWIC gospodarstwo 4 i pół morga wraz z domem, zabudowaniami, oraz ogrodem owocowym. Od stacji Klecza Dolna pół godz. Cena 6.000 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Centrala Rynek 39, lub Filja Rynek 30.

W KRAKOWIE wille I p. murowaną z wolnym mieszkaniem 6 pokoi, kuchnia, z komfortem. Sprzeda na dogodnych warunkach firma Władysława Ropskiego, Rynek 39, lub Rynek 30.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY w pow. mieście na G. Śląsku o 6 ubik. z wolnym mieszkaniem 3 pokoje, kuchnia, salon, pracownia, elektr., telefon i t. p. z kompletnym urządzeniem. Cena 5.000 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Centrala Rynek 39, lub Filja Rynek 30.

SKLEP w Krakowie z urządzeniem i towarami oraz mieszkaniem, elektr., wodociąg etc. Cena 5.200 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Rynek 39, lub Rynek 30.

SKLEP w Krakowie z wolnym mieszkaniem 2 pokoje i kuchnia, łazienka, elektr. itp. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Rynek 39, lub Rynek 30.

KOŁO BIAŁEJ dom parterowy murowany wraz z piekarnią i sklepem oraz ogrodem owocowym, dom w całości wolny po kupnie, wraz piekarnią i urządzeniem. Cena 20.000 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Rynek 39, lub Rynek 30.

WE LWOWIE dom parterowy, kryty dachówką oraz budynkiem fabrycznym kryty blachą, elektryka, obiekt nadaje się na cele przemysłowe — położony koło dworca. Cena 4.000 dolarów. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Rynek 39, lub Rynek 30.

FABRYKĘ cukierniczą z kompletnym urządzeniem w pełnym ruchu. Cena 6.000 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Centrala Rynek 39, lub Rynek 30.

W KRAKOWIE kamienicę II p. z pełnym komfortem oraz wolnym mieszkaniem cena 14.000 dolarów. Sprzeda firma Władysława Ropskiego Rynek 39 lub Rynek 30.

KAMIENICĘ III p. w Krakowie, z oficyną w pobliżu tramwaju, cena 9.000 dolarów. Sprzeda firma Władysława Ropskiego Rynek 39 lub Rynek 30.

KAMIENICĘ III p. w Krakowie, w pobliżu plant, cena 8.000 dolarów. Sprzeda firma Władysława Ropskiego Rynek 39 lub Filja Rynek 30.

W KRAKOWIE kamienica I p. ze sklepem 12 ubikacyj, narożnik, cena 4.000 dolarów, połowa gotówka reszta na hipotecę. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Rynek 39, lub Filja Rynek 30.

KAMIENICĘ II p. z oficyną, komfortem i wolnym mieszkaniem kilkupokojowym w Krakowie. Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Centrala: Rynek główny 39 lub Filja Rynek 30.

KAMIENICĘ III p. w Krakowie z wolnym mieszkaniem i sklepem, cena 9.000 dolarów. Sprzeda firma Władysława Ropskiego Rynek 39 lub Rynek 30.

KAMIENICĘ III p. w Podgórzu (narożnik), z wolnym mieszkaniem 4 pokoje kuchnia, z komfortem. Sprzeda firma Władysława Ropskiego Rynek 39 lub Filja Rynek 30.

WILLE murowaną, 9 pokoi z komfortem, garażem oraz zabudowaniami i ogrodem owocowym 4 morgi w Krakowie w pobliżu tramwaju. Wydzierżawi firma Władysława Ropskiego. Centrala Rynek 39 lub Filja Rynek 30.

UWAGA! Każdy kto chce kupić lub sprzedać szybko i korzystnie, lub dobrze ulokować kapitał, niech się uda z całym zaufaniem do Głównej Firmy Władysława Ropskiego w Krakowie. Centrala: Rynek Linja A-B 39. Filja: Rynek, Linja C-D 30. Telefon nr. 4102 i 3529.

DROBNE OGŁOSZENIA

Kupno i sprzedaż.

KAMIENICĘ II p. w Krakowie, w okolicy plant, cena 8.000 dolarów. Sprzeda firma Władysława Ropskiego Rynek 39 lub Rynek 30.

OLEJARNIĘ w Krakowie wraz z wolnym mieszkaniem. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Rynek 39 lub Filja Rynek 30.

LOKAL HANDLOWY w Krakowie o 2 ubikacjach z dużą wystawą w pobliżu ul. Florjańskiej. Sprzeda firma Władysława Ropskiego Rynek 39 lub Filja Rynek 30.

W NIEPOŁOMICACH dom parterowy 4 ubikacje wraz z dużym ogrodem oraz wolnym mieszkaniem sprzedaje firma Władysława Ropskiego Rynek 39 lub Rynek 30.

W STRYZÓWIE dom parterowy 3 pokoje, kuchnia oraz ogród, cena 1.000 dolarów. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Rynek 39 lub Filja Rynek 30.

W ZAKOPANEM kilka wili oraz parcel budowlanych ma do sprzedania firma Władysława Ropskiego, Rynek 39 lub Rynek 30.

W OKOLICY KRZESZOWIC dom part. o 7 ubikacjach wraz z sklepem oraz ogrodem, cena 7.000 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego Rynek 39 lub Rynek 30.

Weine posady.

FARBJARZA do garderoby dla jednej z krakowskich firm poszukuje Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Krakowie, ul. Podzamcze 30.

FABRYKA papy poszukuje majstra ewentualnie kierownika. Zgłoszenia do Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Krakowie, ul. Podzamcze 30.

MASZYNISTĘ majstra do elektrowni na prowincję poszukuje Państwowy Urząd Pośr. Pracy w Krakowie, ul. Podzamcze 30.

MECHANIKĄ do naprawy maszyn do pisania na prowincję. Zgłoszenia Państw. Urz. Pośr. Pracy w Krakowie, ul. Podzamcze 30.

FRYZJERA damskiego do jednego z większych zakładów w Wilnie poszukuje Państw. Urz. Pośr. Pracy w Krakowie, ul. Podzamcze 30.

CUKIERNIKĄ do fabryki czekolady poszukuje Państw. Urz. Pośr. Pracy w Krakowie, Podzamcze 30.

BONĘ starszą do dzieci na prowincję poszukuje Państw. Urz. Pośr. Pracy w Krakowie, ul. Podzamcze 30.

Majster

do wyrobu deszczótek do szczotek, rutynowany szczególnie w wierceniu poszukiwany

Fabryka wyrobów drzewnych

hr. Larischa, Jaworze, Śląsk. 145

PEWNY STAŁY DOCHÓD

nie przeszkadzający żadnej pracy,

otrzyma każdy.

Fachowość i kapitał zbyteczne. Natychmiast przyslijcie adres, a otrzymacie objaśnienie.

Dam Handlowy „WSCHÓD” Warszawa, Hipoteczna L. 3.

Każdą ilość

drzewa użytkowego

olszowego, topolowego, brzoźowego i dębowego

kupuje 653

STAROGARDZKA FABRYKA MEBLI
Tow. Akc. Starogard.

ROBOTNIKÓW i robotnice sezonowe może dostarczyć natychmiast Państw. Urz. Pośr. Pracy w Krakowie, ul. Podzamcze 30.

Rozmaite

OSOBY inteligentnej, mającej zamiłowanie do dzieci, z szyciem, możliwie z początkami francuskiego i muzyki, poszukują od 1 kwietnia. Zgłoszenia z odpisem świadectw podaniem referencji i wysokości pretensyj oraz dołączeniem fotogr. proszę skierować: Ostrów (Pozn.), skrzynka pocztowa nr. 44. 140

PALACZ cegły! Pierwszorzędna siła fachowa, potrzebny do cegielni w Lubelskiem „Piec Hofmanowski”, najchętniej z Pomorza. Oferty do S. Dichtera, Warszawa, Żłota 45. 141

DZIELNYCH zastępców poszukuje się do sprzedawania miedz. ładnej i łatwo sprzedającej nowości. Oryginał i bliższe szczegóły przy nadesłaniu 10 zł lub przez zaliczkę. Dom 2 wysyłkowy, Mik. Gallina Bielsko, Śląsk, Węglowa 6. 142

APTEKARSKA siła pomocnicza żeńska, wpracowana, potrzebna od 1. 4. br. do odważania, prac piśmiennych i pomocy przy ręcznej sprzedaży. Poznań, Zielona Apteka, ul. Wrocławska 31. 143

POSZUKUJE pomieszkania składającego się z 3—4 pokoi i kuchni. Warunki stosownie do umowy. Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krak.” pod „Umowa”. 81

EMERYT P. P., były komendant, poszukuje posady jako magazynier, prowadzący księgi, ekspedytor, może przyjąć zastępstwo jakiej firmy na wyjazd za interesami. Świadectwami może się wykazać. Adres: Emeryt, Płaszowska 1. 10, Kraków. 2252

OGRODNIK z wykształceniem fachowym i długoletnią praktyką pierwszorzędna, wykazaną świadectwami, znajduje stałą posadę w ogrodach Dyrektora Zakładu Przemysłowego w Zachodniej Małopolsce. Pomieszkaniem, opałem i światłem do dyspozycji — pobory według umowy. Podanie z odpisami świadectw i fotografią należy odesłać do Adm. „Gońca Krak.” pod „Ogrodnik 25”. 2225

POSZUKUJE od 1 kwietnia br. rządcy kawalera, energicznego, sumiennego, do majątku 500 mor. z gorzelnią. Wymagam 2—3 tysiące złotych kaucji gotówką. Pociąg Chmielnik, ziemia Kielecka M. Ołuszewski. 2237

UNIEWAŻNIAM książeczkę wojskową, wydaną przez 34 p. p. na nazwisko Stefana Mączynskiego, mieszkańca wsi i gminy Pozycey. 2245

UNIEWAŻNIA się zgubioną kartę rejestracyjną na samochód K. 45—35 własność Stanisława Komorowskiego. 2250

Płaszczki panięskie i chłopięce, ubranka, sukienki, kapelusiki, pończoszki skarpetki itp. w dużym wyborze po cenach konkurencyjnych poleca 2039

JÓZEF ZUBIKOWSKI Kraków plac Marjański 9. obok kościoła św. Barbary.

Stroje męskie i damskie wykonuje solidnie, z własnych lub dostarczonych materiałów. Ceny 50 proc. niższe. 2094

W. PIETRUSZKA Kraków, Szczepańska 7, I p.

POSZUKUJEMY

Akwizytorów i Akwizytorok

wprowadzonych i początkujących, mających duże stosunki, na bardzo dobrych warunkach. Zgłoszenia do Administracji „Gońca Krak.” pod „Akwizytor”. 79

80 POSZUKUJEMY

chłopców do rannego roznoszenia gazet.